

บทที่ 4

การศึกษาวิเคราะห์หลักการอัตเตาฮีดในสุเราะฮ์อ์ซุซซุมัร

หลักการเตาฮีดทั้งสามประเภท คือ เตาฮีดอ์รรูบูบียะยะฮฺ เตาฮีดอัลลูลูฮียะยะฮฺ เตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัศศิฟาทได้ถูกระบุไว้ในสุเราะฮ์นี้จำนวนหลายอายะฮ์เกือบทั้งสุเราะฮ์ที่พูดถึงหลักการเตาฮีด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แบ่งออกเป็นแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาวิเคราะห์อายะฮ์ต่างๆเกี่ยวกับเตาฮีดอ์รรูบูบียะยะฮฺในสุเราะฮ์อ์ซุซซุมัร

จากการศึกษาพบว่ามียะฮ์ที่พูดถึงเตาฮีดอ์รรูบูบียะยะฮฺจำนวน 11 อายะฮ์ด้วยกัน คืออายะฮ์เกี่ยวกับ การสร้างสรรค์สิ่งต่างๆในจักรวาล การให้กำเนิดมนุษย์และสิ่งมีชีวิต การประทานปัจจัยยังชีพให้แก่มนุษย์ การกำหนดความเป็นและความตาย ทั้งหมดอยู่ในเดขานูภาพของอัลลอฮฺ ﷻ เพียงองค์เดียว

4.1.1 สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงเตาฮีดอ์รรูบูบียะยะฮฺเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สิ่งทั้งหลายในจักรวาลของอัลลอฮฺ ﷻ และพระองค์เป็นผู้ทรงบริหารจัดการทุกสิ่งทุกอย่างให้ดำเนินไปด้วยอนุมัติของพระองค์

1. อัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างและพระองค์ทรงคุ้มครองทุกสิ่ง ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿لِلّٰهِ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(الزمر : 62)

ความว่า: “อัลลอฮฺ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครองทุกสิ่ง”

(อ์ซุซซุมัร: 62)

อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นถึง การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างและการบริหารจัดการทั้งหลายนั้นคืออัลลอฮฺ ﷻ องค์เดียวเท่านั้นไม่ใช่เกิดขึ้นเองโดยปราศจากการกำหนดของพระองค์

อัลวาฮิดีย (al-Wahidiy, 1994: 3/590) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้ไว้ในตัฟซีรของท่านว่า “(อัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง) หมายถึง แท้จริงสิ่งที่อยู่ในดุนยาและอาคิเราะฮฺพระองค์คือผู้ทรงสร้างมัน (และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครอง) หมายถึง ทุกๆสิ่งทั้งหมดพระองค์เป็นผู้ที่คุ้มครองมัน คือผู้ที่ดำรงรักษามัน และจัดการบริหารในสิ่งนั้น”

จากอายะฮ์และคำอธิบายดังกล่าวสรุปได้ว่า แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ คือพระผู้เป็นเจ้าของคนเดียวแห่งสากลโลกพระองค์ได้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างและทรงบริหารจัดการด้วยเดขานูภาพอันยิ่งใหญ่แต่เพียงผู้เดียว

อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าพระองค์เป็นผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง
เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ
كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

(الرعد: بعض من آية 16)

ความว่า: “หรือพวกเขาได้ตั้งเหล่าภาคีขึ้นเพื่ออัลลอฮ์นั้น เพื่อให้ได้
สร้างเช่นกับการสร้างของพระองค์ แล้วการสร้างนั้นได้คล้ายคลึงแก่
พวกเขากระนั้นหรือ จงกล่าวเถิด อัลลอฮ์คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และ
พระองค์คือผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต”

(อรรถาธิบาย: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 16)

ท่านอิบนุกะษีร์ (Ibn Kathir, 1999: 4/446) อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวว่า: “ พวก
มุชริกีนได้ทำให้มีพระเจ้าอื่นคู่เคียงกับพระองค์ขึ้น ทำให้พระเจ้านั้นเสมอเหมือนพระองค์ ในการสร้าง
ของพวกเขาเช่นเดียวกับการสร้างของพระองค์ ดังนั้นพวกเขาไม่รู้หรือว่าแท้จริงพระเจ้าอื่นนั้นเป็นสิ่ง
ถูกสร้างหนึ่งจากบรรดาสิ่งถูกสร้างอื่นๆจากพระองค์มิใช่หรือ สิ่งนั้นหาใช่เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะแท้จริง
อัลลอฮ์ﷻนั้นไม่มีสิ่งใดเปรียบเทียบกับพระองค์และคล้ายคลึงกับพระองค์ และไม่มีหุ้นส่วนใดเลยกับ
พระองค์ และไม่มีคุณธรรมใดสำหรับพระองค์ และไม่มีผู้ปกครองใดสำหรับพระองค์ และพระองค์
ไม่ทรงมีบุตรและไม่ทรงมีสหาย อัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงสูงส่งผู้ทรงยิ่งใหญ่”

ดังนั้นจากหลักฐานของอัลกุรอานดังกล่าวทำให้ทราบอย่างชัดเจนว่าแท้จริงพระองค์
คือพระเจ้าองค์เดียวในการสร้างทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีผู้ใดมีหุ้นส่วนกับพระองค์เลยต่อให้พวกเขาพยายาม
หาพระเจ้าอื่นมาคู่เคียงกับพระองค์ก็ไม่สามารถจะเทียบเท่ากับพระองค์ได้ จำเป็นที่มุสลิมจะต้อง
ยอมรับและยอมจำนนต่อความยิ่งใหญ่ของพระองค์

2. อัลลอฮ์ﷻทรงสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน กลางวันกลางคืน และสร้างดวง
อาทิตย์ดวงจันทร์ทุกอย่างให้โคจรไปอย่างมีระบบและพระองค์ทรงมีกรรมสิทธิ์ในการครอบครองดูแล
ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ
النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا
هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفَّارُ﴾

(الزمر: 5)

ความว่า: “พระองค์ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินด้วยความ
จริงอันชัดแจ้ง พระองค์ทรงให้กลางวันกลางคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางวัน
และทรงให้กลางวันคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางคืน และทรงให้ดวง
อาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตาม

วาระที่ได้กำหนดไว้ ฟังทราบเถิด พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรง
อภัยอย่างมาก”

(อัซซุมร์: 5)

อัลคุรฏูบีย (al-Qurtubiy, 1964: 15/234-235) อธิบายไว้ในตัฟสีรของท่านว่า:
“อัลลอฮ์ﷻทรงเป็นผู้ที่มีความสามารถ อยู่บนความสมบูรณ์ความมั่งคั่ง ปราศจากภรรยาและลูก
ฉะนั้นผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้สิทธิของพระองค์ที่จะได้รับก็คือ มนุษย์นั้นเขาจะต้องให้ความเป็นหนึ่งเดียว
ในการอิบาดะฮ์กับพระองค์โดยที่เขาจะต้องไม่ตั้งภาคีกับพระองค์ ดังกล่าวเป็นการเตือนให้บ่าวนั้น
ต้องเคารพภักดีต่อพระเจ้า เพราะพระองค์คือผู้ทรงให้กลางวันกลางคืนกลางวันและทรงให้
กลางวันกลางคืนเกี่ยวเข้าไปในกลางคืน”

ท่านอิบนุอับบาสให้ความหมายของอายะฮ์นี้ว่า คือ “สิ่งที่ค่อยๆลดลงจากกลางคืน
เข้าไปในกลางวันและสิ่งที่ค่อยๆลดลงจากกลางวันเข้าไปในกลางคืน” ความหมายนี้อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلَّ يَوْمٍ لِمُجَلٍّ مُسَمًّى ذَلِكَمُ اللَّهُ رُبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾

(ฟาฏร: 13)

ความว่า: “พระองค์ทรงให้กลางวันกลางคืนเกี่ยวเข้าไปในกลางวัน และ
ทรงให้กลางวันกลางคืนเกี่ยวเข้าไปในกลางคืน และทรงให้ดวงอาทิตย์
และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่
ได้กำหนดไว้ นั่นคือ อัลลอฮ์พระเจ้าของพวกเจ้า อานาจการ
ปกครองทั้งมวลเป็นสิทธิของพระองค์ และสิ่งที่พวกเจ้าวิงวอนขอ
อื่นจากพระองค์นั้น พวกมันมิได้ครอบครองสิ่งใดแม้แต่เยื่อบางหุ้ม
เมล็ดอินทผลัม”

(ฟาฏีร์: 13)

และท่านเกาะตาตะฮุกกล่าวว่า ตรงกับความหมายของอายะฮ์นี้เช่นกัน ดังที่อัลลอฮ์
ﷻตรัสไว้ว่า

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى
عَلَى الْعَرْشِ يُعْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مَسْخَرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

(الأعراف: 54)

ความว่า: “แท้จริงพระเจ้าของพวกเจ้านั้น คือ อัลลอฮ์ผู้ทรงสร้าง
บรรดาชั้นฟ้า และแผ่นดินภายในหกวัน แล้วสถิตอยู่บนบัลลังก์
พระองค์ทรงให้กลางวันครอบคลุมกลางวันในสภาพที่กลางวันได้

ตามกลางวันโดยรวดเร็ว และทรงสร้างดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ และบรรดาดวงดาวขึ้นโดยถูกกำหนดให้กำหนดทำหน้าที่บริการตามพระบัญชาของพระองค์ ฟังรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์อัลลอฮ์ผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก”

(อัลอะออรอฟ: 54)

จากอายะฮ์ต่างๆดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า อัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงอำนาจยิ่งในการสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดินทรงให้กลางวัน กลางคืนไล่ตามสลับหมุนวนกันไปมา ตลอดจนดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ดวงดาวทั้งหมดถูกกำหนดขึ้น และถูกวางตำแหน่งหน้าที่ให้โคจรไปตามคำบัญชาของอัลลอฮ์ﷻพระเจ้าองค์เดียว

และอัลลอฮ์ﷻได้ทรงสั่งใช้ให้ท่านนบีมุฮัมมัดﷺกล่าวยืนยันอีกว่าพระองค์คือผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และทรงรอบรู้ทุกสิ่งทั้งที่เปิดเผยและเร้นลับ

ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾

(الزمر: بعض من آية 46)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ข้าแต่อัลลอฮ์ผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน พระผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย”

(อัลซุหมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 46)

อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน คืออัลลอฮ์ﷻและพระองค์คือผู้ทรงรอบรู้ยิ่งไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เร้นลับหรือเปิดเผยพระองค์คือพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงปรีชาญาณ

อัญญาบะรียัย (al-Tabariy, 2000: 21/301) กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้ว่า: “อัลลอฮ์ﷻได้กล่าวเพื่อเตือนท่านนบีมุฮัมมัดﷺ พระองค์ทรงสั่งใช้ให้ท่านนบีมุฮัมมัดﷺกล่าวว่า: อัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และทรงรอบรู้ทุกสิ่งทั้งที่เปิดเผยและเร้นลับซึ่งสายตามองไม่เห็น และดวงตาไม่สามารถสัมผัสได้ และสิ่งที่เปิดเผยซึ่งสายตามองเห็นการสร้างของพระองค์และดวงตาของพวกเขาได้เห็น”

จากอายะฮ์และคำอธิบายดังกล่าวสรุปได้ว่าอัลลอฮ์ﷻคือพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงปรีชาญาณ ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย และทรงรอบรู้ซึ่งไม่มีผู้ใดจะมีความสามารถหรือรอบรู้ทุกอย่าง ทั้งสิ่งที่เปิดเผยและสิ่งที่เร้นลับ

นอกจากพระองค์ทรงสร้างแล้ว พระองค์คือผู้ทรงเป็นกรรมสิทธิ์ในการครอบครองชั้นฟ้าและแผ่นดิน ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿لَهُ مَعَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ

الْحَاسِرُونَ﴾

(الزمر: 63)

ความว่า: “การควบคุมดูแลกิจการแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน เป็นสิทธิของพระองค์ และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลายของอัลลอฮฺชนเหล่านั้นพวกเขาเป็นผู้ขาดทุน”

(อฺซุซุมัร: 63)

จากอายะฮฺดังกล่าวเป็นการยืนยันถึงเตาฮีด อับรูบูบียะฮฺว่า อัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ทรงสร้าง และทรงควบคุมดูแลกิจการต่างๆของพระองค์ทั้งในชั้นฟ้าและแผ่นดิน

พระองค์ทรงควบคุมดูแลกิจการแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินเป็นสิทธิของพระองค์ หมายความว่า: แท้จริงการรับผิดชอบกิจการทั้งหลายอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ กรรรมสิทธิ์และการสรรเสริญเป็นของพระองค์และพระองค์คือผู้ทรงมีความสามารถทุกสิ่งทุกอย่าง

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

(الزمر: 44)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ความช่วยเหลือนั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮฺโดยสิ้นเชิงอำนาจแห่งชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นสิทธิของพระองค์ แล้วพวกท่านจะถูกนำกลับไปยังพระองค์”

(อฺซุซุมัร: 44)

เนื่องจากอายะฮฺที่ 43 พวกมุชริกได้ขอความช่วยเหลือต่อพระเจ้าอื่นนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งมันไม่สามารถให้คุณให้โทษได้ ดังนั้นในอายะฮฺที่ 44 อักฎาะบะรียะฮฺ (al-Tabariy, 2000: 21/300) ได้กล่าวอธิบายในตัฟซีรของเขาว่า: พระองค์สั่งใช้ให้ท่านนบี ﷺ กล่าวแก่พวกเขาว่า ให้พวกเขาเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ ด้วยความบริสุทธิ์ใจเพราะไม่มีความช่วยเหลือใดๆนอกจากความช่วยเหลือของพระองค์ จากการอนุมัติของพระองค์กับเขาและพอพระทัยเขา เมื่อพวกท่านให้ความบริสุทธิ์ใจกับพระองค์ในการอิบาดะฮฺ ดังนั้นจงเรียกร้องพวกเขาสู่พระองค์ การขอความช่วยเหลือของพวกท่านนั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ﷻ ทั้งหมดอำนาจแห่งชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นของพระองค์รวมทั้งสิ่งที่พวกท่านทั้งหลายเคารพสักการะที่นอกเหนือจากพระองค์ โอ้พวกมุชริกทั้งหลาย ดังนั้นจงเคารพภักดีต่อพระองค์เถิดผู้ทรงอำนาจซึ่งไม่มีสิ่งใดมีอำนาจเหนือพระองค์และพวกท่านทุกคนก็ต้องกลับคืนสู่พระองค์

จากอายะฮฺดังกล่าวสรุปว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงเป็นผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพสักการะการอิบาดะฮฺต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจเพราะว่าพระองค์คือผู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์ในการครอบครองทั้งชั้นฟ้าและแผ่นดิน คือผู้ที่มีอำนาจเหนือทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่สิ่งที่พวกปฏิเสธศรัทธาให้การเคารพสักการะก็ตาม และพระองค์ได้ทรงระบุไว้เช่นกันถึงอำนาจในการสร้างและกรรมสิทธิ์ในการบริหารครอบครองของพระองค์ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสไว้ในสุเราะฮฺอัลฟุรกอนว่า

﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ

شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرُوا تَقْدِيرًا﴾

(الفرقان: 2)

ความว่า: “สำหรับพระองค์ เป็นผู้ครอบครองบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์จะไม่ตั้งผู้ใดเป็นพระบุตร และสำหรับพระองค์นั้น ไม่มีหุ้นส่วนร่วมกับพระองค์ในการครองอำนาจ และพระองค์ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง แล้วทรงกำหนดมันให้เป็นไปตามกฎสถานะ”

(อัลฟุรกอน: 2)

ดังนั้นมุสลิมทุกคนจำเป็นที่จะต้องเชื่อมั่นศรัทธาในการสร้าง การอภิบาล การบริหาร และอื่นๆของพระองค์อัลลอฮ์เป็นการแสดงถึงการศรัทธาในเตาฮีดอรรูปูบียะฮฺ ซึ่งเป็นรากฐานของความศรัทธาในเตาฮีดทั้งหลายทั้งนี้เนื่องจากเตาฮีดอรรูปูบียะฮฺเน้นเรื่องความศรัทธาในการมีอยู่ของอัลลอฮ์, และเป็นผู้อภิบาลของพระองค์ ดังนั้น การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์และการศรัทธาในคุณลักษณะอันสมบูรณ์ยิ่งของพระองค์จะเกิดขึ้นเมื่อมีเตาฮีดอรรูปูบียะฮฺมาก่อน

มนุษย์มีธาตุแท้ของการยอมรับเรื่องหลักเตาฮีดอรรูปูบียะฮฺ อัลลอฮ์ ตรัสว่า

﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

(الزمر: بعض من آية 38)

ความว่า: “และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน แน่نونพวกเขาจะกล่าวว่าอัลลอฮ์”

(อัลซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่38)

อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นว่า โดยพื้นฐานจิตใจได้สำนึกของมนุษย์ทุกคนยอมรับว่าอัลลอฮ์คือพระเจ้าที่ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินและทุกสรรพสิ่งทั้งหมด แต่พวกเขายังคงนำสิ่งอื่นมาเคารพภักดีเทียบเคียงกับพระองค์ ขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากพระองค์

ชัยยิด กุฎบได้กล่าวถึงผู้ตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ว่า: “พวกเขามีได้ปฏิเสธถึงการมีขององค์อัลลอฮ์หรือปฏิเสธอำนาจของพระองค์แต่สัญชาตญาณที่ถูกเบี่ยงเบนชักนำพวกเขาสู่การตั้งภาคีต่อองค์อัลลอฮ์พวกเขาจึงกระทำพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากพระองค์ เช่นเดียวกับที่พวกเขายอมรับและเลียนแบบกฎหมายที่องค์อัลลอฮ์ไม่อนุญาต” (Saiyid Qutb, 1421: 3/1782)

จากอายะฮ์และคำอธิบายดังกล่าวนี้สรุปได้ว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่เกิดมายอมรับว่าอัลลอฮ์คือพระเจ้า แต่พวกเขาไม่ได้ศรัทธาต่อพระองค์อย่างแท้จริง เนื่องด้วยพวกเขาไม่ได้ให้ความเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ในการเคารพสักการะ พวกเขาได้นำสิ่งอื่นมาเป็นที่พึ่งพา ขอความช่วยเหลือนอกจากพระองค์ ซึ่งลัทธิดังกล่าวนี้คู่ควรแก่อัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเท่านั้นพระองค์คือพระเจ้าที่แท้จริง และอัลลอฮ์ตรัสอีกว่า

﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا

تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

(الروم: 30)

ความว่า: “ดังนั้น เจ้าจงผินหน้าของเจ้าสู่ศาสนาที่เที่ยงแท้โดยเป็น
ธรรมชาติของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมา ไม่มีการ
เปลี่ยนแปลงในการสร้างของอัลลอฮ์ นั่นคือศาสนาอันเที่ยงตรง แต่
ส่วนมากของมนุษย์ไม่รู้”

(อรรุม: 30)

ฉะนั้นการยอมรับในเตาฮีดอรรูปูบียะฮ์เป็นสัญชาติญาณของมนุษย์โดยกำเนิดแล้ว
แต่จะมีกระบวนการเบี่ยงเบนที่หันเหให้มนุษย์กลายเป็นผู้ที่ปฏิเสธ เหตุนี้จึงไม่อาจยอมรับว่าพวกเขา
มีเตาฮีดอย่างแท้จริงได้ จนกว่าจะศรัทธาต่อเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ด้วย คือให้การอิบาดะฮ์ต่อพระองค์
ด้วยความบริสุทธิ์ใจแต่เพียงผู้เดียวไม่นำสิ่งใดมาเคารพสักการะหรือขอความช่วยเหลือนอกจาก
พระองค์

จากการศึกษาอายะฮ์ต่างๆที่กล่าวถึงการสร้างสรรพสิ่งต่างๆของพระองค์ทำให้
ทราบว่า แท้จริงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในดินยาและอากาศรวมทั้งในชั้นฟ้าและแผ่นดินพระองค์คือผู้ทรง
สร้างมันและทรงบริหารดูแลกิจการทั้งหมดไม่มีชิ้นส่วนใดๆกับพระองค์เลย มนุษย์ทุกคนก็ต่าง
ยอมรับในพระองค์เป็นเจ้าแต่พวกเขาถูกชักจูงไปสู่แนวทางที่หลงผิดกลายเป็นผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์

4.1.2 สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงเตาฮีดอรรูปูบียะฮ์เกี่ยวกับการสร้างมนุษย์ สิ่งมีชีวิตและสิ่งอำนวย
ประโยชน์ให้กับการดำเนินชีวิตของพวกเขาด้วยอนุมัติของพระองค์

อัลลอฮ์ﷻทรงสร้างนบีอาดัมﷺและคู่ครองของเขา ได้ทรงประทานปศุสัตว์ที่กิน
ได้เป็นคู่ คืออูฐ วัว แพะ และแกะ จำนวน 8 คู่ มีทั้งตัวผู้และตัวเมีย ได้ทรงสร้างมนุษย์ในครรภ์มารดา
อย่างเป็นขั้นตอนจนอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَنَزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ
ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظِلْمَاتٍ
ثَلَاثٍ ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ﴾

(الزمر: 6)

ความว่า: “พระองค์ทรงสร้างพวกเจ้าจากชีวิตหนึ่ง แล้วจากชีวิตนั้น
ทรงทำให้เป็นของคู่ครองของมัน และทรงประทานปศุสัตว์แปดตัว
เป็นคู่แก่พวกเจ้า พระองค์ทรงสร้างพวกเจ้าในครรภ์ของมารดาพวก
เจ้า เป็นการบังเกิดครั้งแล้วครั้งเล่าอยู่ในความมืดสามชั้น นั่น
คืออัลลอฮ์ พระเจ้าของพวกเจ้า พระอำนาจเป็นสิทธิของพระองค์
ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้้นอกจากพระองค์ แล้วทำไมพวกเจ้าจึง
ผินหน้าไปทางอื่น”

(อิซซุมร์: 6)

อายะฮ์นี้อัลลอฮ์ﷻได้ทรงชี้ให้เห็นถึงเดชานุภาพของพระองค์เพียงองค์เดียวที่ทรงมีความสามารถยิ่ง พระองค์ทรงสร้างมนุษย์คนแรกขึ้นในโลกนี้คืออาดัมﷺและภรรยาของเขาจากซีโครงของเขา และอีกทั้งทรงประทานปศุสัตว์ให้เป็นเครื่องยังชีพ และพระองค์ทรงให้กำเนิดชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่าในครรรภ์มารดาจนเกิดประชาชาติทั้งหลาย ซึ่งจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากพระเจ้าองค์เดียวเท่านั้นที่สมควรอย่างยิ่งที่ป่าวจะต้องยอมรับในความเป็นพระเจ้าและเคารพสักการะ

อัญญาอะบะรียะ (al-Tabariy, 2000: 21/254) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้: “พระองค์ทรงสร้างพวกเจ้า (มนุษย์) จากชีวิตหนึ่ง คือ “อาดัม” แล้วจากชีวิตนั้นทรงทำให้เป็นคู่ครองของมันคือ “ฮะวาว์” ทรงสร้างนางจากซีโครงซีหนึ่งของเขาและทรงให้ปศุสัตว์ที่กินได้ คือ อูฐ วัว แพะ แกะ จำนวน 8 คู่จากทุกชนิด มีทั้งตัวผู้และตัวเมีย”

ท่านอิบนุกะษีร์ (Ibnkathir, 1999: 7/86) ได้อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวว่า “พระองค์ทรงสร้างพวกท่านจากชีวิตหนึ่ง คือทรงสร้างพวกท่านมีความแตกต่างกัน เชื้อชาติของพวกท่าน ชนิดของพวกท่าน ภาษาของพวกท่าน และสีผิวของพวกท่านจากชีวิตเดียวคืออาดัม ต่อมาทรงทำให้ซึ่งคู่ครองจากชีวิตนั้นคือ ฮะวาว์” เช่นที่อัลลอฮ์ﷻ ตรัสไว้ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ว่า

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ﴿١﴾

(النساء: بعض من آية 1)

ความว่า: “มนุษย์ชาติทั้งหลาย จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้าที่ได้บังเกิดพวกเจ้ามาจากชีวิตหนึ่ง และได้ทรงบังเกิดจากชีวิตนั้นซึ่งคู่ครองของเขา และได้ทรงให้แพร่สะพัดไปจากทั้งสองนั้น ซึ่งบรรดาชายและบรรดาหญิงอันมากมาย”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 1)

จากอายะฮ์ทั้งสองดังกล่าวสรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงสร้างอาดัมﷺและภรรยาของท่าน ฮะวาว์ และมนุษย์ทั้งหลายด้วยความปรีชาญาณ ด้วยอำนาจอันยิ่งใหญ่ของพระองค์เพียงองค์เดียวหาได้มีหุ้นส่วนใดๆกับพระองค์ในการสร้างของพระองค์

นอกจากอายะฮ์ดังกล่าวแล้วยังมีปรากฏอีกหลายอายะฮ์ที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นพระเจ้าของอัลลอฮ์ﷻซึ่งได้ระบุถึงความสามารถของพระองค์เกี่ยวกับขั้นตอนของการสร้างมนุษย์ให้พำนักในครรภ์ของมารดาจนกระทั่งถึงเวลาที่กำหนด ดังอายะฮ์ดังต่อไปนี้ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ثُمَّ حَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾

(المؤمنون: 12-14)

ความว่า: “และขอสาบานว่า แน่แน่นอนเราได้สร้างมนุษย์มาจากธาตุ
แท้ของดิน แล้วเราทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิอยู่ในที่พักอันมั่นคง (คือ
มดลูก) แล้วเราได้ทำให้เชื้ออสุจิกลายเป็นก้อนเลือดแล้วเราได้ทำให้
ก้อนเลือดกลายเป็นก้อนเนื้อแล้วเราได้ทำให้ก้อนเนื้อกลายเป็น
กระดูก แล้วเราหุ้มกระดูกนั้นด้วยเนื้อ แล้วเราได้เป่าวิญญาณให้เขา
กลายเป็นอีกรูปร่างหนึ่ง ดังนั้นอัลลอฮฺทรงจำเรื่อยิ่ง ผู้ทรงเลิศแห่ง
ปวงผู้สร้าง”

(อัลมูมิญูน: 12-14)

อัญญาอะบะรียะ (al-Tabariy, 2000: 19/14-17) กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้ว่า: “อัลลอฮฺ
ﷻ ทรงสร้างมนุษย์มาจากดิน หมายถึงพระองค์ทรงสร้างบิอาดัม ﷺ มาจากธาตุดินซึ่งเอามาจาก
พื้นผิวของดิน” ท่านเกาะตาตะฮุกกล่าวว่า: “บิอาดัมมาจากธาตุดินและลูกหลานของเขาถูกสร้างมา
จากน้ำอสุจิ และท่านอิบนุอับบาสกล่าวว่า: จากธาตุดินคือจากความบริสุทธิ์ของน้ำ”

จากคำพูดดังกล่าวนี้คืออัลลอฮฺ ﷻ ทรงสร้างลูกหลานของบิอาดัม ﷻ มาจากบิ
อาดัม ﷻ และมันคือลักษณะของน้ำ และบิอาดัม ﷻ ก็คือดินเพราะเขาถูกสร้างมาจากดิน

และด้วยคำพูดนี้อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงกล่าวในอายะฮ์ต่อมาซึ่งถึงหลักฐานก็คือ พระองค์
ทรงทำให้เขาเป็นอสุจิอยู่ในที่พักที่มั่นคง (มดลูก) กล่าวคือ เป็นที่รู้ว่าแท้จริงเขาไม่ปรากฏอยู่ในที่
พำนักอันมั่นคงได้เว้นแต่หลังจากการสร้างของพระองค์ในกระดูกสันหลังของเพศชายโดยให้อสุจิของ
ชายพำนักอยู่ในมดลูกของผู้หญิงดำรงอยู่ในสภาพที่มั่นคงจนกระทั่งได้กลายเป็นก้อนเลือดจากก้อน
เลือดกลายเป็นก้อนเนื้อและกลายเป็นกระดูกและห่อหุ้มกระดูกด้วยเนื้ออีก

และพระองค์ทรงกล่าวว่า: แล้วเราได้เป่าวิญญาณให้เขากลายเป็นอีกรูปร่างหนึ่งคือ
ต่อมาพระองค์ได้เป่าวิญญาณเข้าไปในนั้น ดังนั้นเขาจะกลายเป็นมนุษย์และเป็นรูปร่างก่อนหน้านี้

และเช่นเดียวกันอายะฮ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับอายะฮ์ดังต่อไปนี้ที่เป็น
หลักฐานยืนยันถึงการเป็นผู้สร้างมนุษย์อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ثُمَّ جَعَلَ
نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾

(السجدة: 7-9)

ความว่า: “ผู้ทรงทำให้ทุกสิ่งทีพระองค์ทรงสร้างมันให้ดีงาม และ
พระองค์ทรงเริ่มการสร้างมนุษย์จากดิน แล้วทรงให้การสืบตระกูล
ของมนุษย์มาจากน้ำ (อสุจิ) อันไร้ค่า แล้วทรงทำให้เขามีสัดส่วนที่
สมบูรณ์ และทรงเป่ารูล (วิญญาณ) ของพระองค์เข้าไปในเขาและ
ทรงให้พวกเขาได้ยินและได้เห็นและให้มีจิตใจ (สติปัญญา) ส่วนน้อย
เท่านั้นที่พวกเขาขอบคุณ”

(อัลสัจญ์ญะตะฮ์: 7-9)

มีอะตัสจากท่านเราะสูลﷺ ได้กล่าวยืนยันว่าอัลลอฮ์ﷻ ทรงสร้างนปอาดัมﷺ และมนุษย์ทั้งหลายว่า

((إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةٍ قَبْضَهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَرْضِ، فَجَاءَ بَنُو آدَمَ عَلَى قَدْرِ الْأَرْضِ: جَاءَ مِنْهُمْ الْأَحْمَرُ، وَالْأَبْيَضُ، وَالْأَسْوَدُ، وَبَيْنَ ذَلِكَ، وَالسَّهْلُ، وَالْحَزْنُ، وَالْحَبِيثُ، وَالطَّيِّبُ))

(أخرجه الترمذي، 1975: 2955)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ﷻ ทรงสร้างอาดัมมาจากกำปั้นหนึ่ง รวบรวมกำปั้นจากดินทั้งหมด ดังนั้นได้นำมาซึ่งลูกหลานของอาดัมﷺ เต็มแผ่นดินจากพวกเขามีแดงและขาวและดำและระหว่างนั้น และมีราบเรียบและหยาบขรุขระและไม่ดีและดี”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1975: 2955)

จากอายะฮ์และอะตัสดังกล่าวสรุปได้ว่าอัลลอฮ์ﷻ คือผู้ที่ทรงให้กำเนิดชีวิตทรงสร้างมนุษย์คนแรกและคู่ครองของเขาคือฮะวาว์และทรงสร้างมนุษย์ให้อยู่ในระบบขั้นตอนที่พระองค์ทรงกำหนดไว้ในครรภของมารดาพัฒนาการไปตามขั้นตอนต่างๆจนกลายเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอดเยี่ยมมาก หากมนุษย์ได้พิจารณาใคร่ครวญถึงการสร้างดังกล่าว พระองค์คือพระเจ้าที่ทรงเต็มไปด้วยพลังอำนาจ เดชาานุภาพ

4.1.3 สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงเตาฮิดอ์รุษูบียะฮ์เกี่ยวกับพระองค์ คือผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพให้แก่มนุษย์ ทรงประทานน้ำฝนลงมาเพื่อให้พืชพันธุ์เจริญงอกเงย และกลายสภาพเหี่ยวแห้งจนตายลง ดังนั้นเปรียบเสมือนชีวิตมนุษย์ในดunya ต้องสิ้นสุดชีวิตด้วยความตาย

1. ได้กล่าวถึงอัลลอฮ์ﷻ คือผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพให้แก่ผู้ที่พระองค์ประสงค์จากป่าวของพระองค์อัลลอฮ์ﷻ ตรีสาว

﴿أَوْمَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

(الزمر: 52)

ความว่า: “พวกเขาไม่รู้ดอกหรือว่า อัลลอฮ์ทรงแผ่ปัจจัยยังชีพแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงให้คับแคบ แท้จริงในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณมากหลายสำหรับหมู่ชนผู้ศรัทธา”

(อัลซุมัร: 52)

อัลกูรฎูบีย (al-Qurtubiy, 1964: 15/267) กล่าวในตัฟสีรของเขาว่า คือ“มุอมีนผู้ศรัทธา โดยเฉพาะก็พบว่าเขาเป็นผู้พิจารณาและใคร่ครวญถึงสัญญาณต่างๆแล้วทำให้เกิดประโยชน์ด้วยกับมัน”

จากอายะฮ์ดังกล่าวสรุปได้ว่า แท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ที่ทรงประทานปัจจัยยังชีพต่างๆแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และที่ทรงยับยั้งแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์เช่นกัน ซึ่งปัจจัยยังชีพนี้เป็นสิ่งที่มาจากอัลลอฮ์ﷻไม่ใช่สิ่งที่มาจากมนุษย์เป็นสิ่งที่พระองค์กำหนดทุกอย่าง ผู้ที่ศรัทธาจะสำนึกและขอบคุณต่อสิ่งที่พระองค์ทรงประทานให้แก่เขา

และอัลลอฮ์ﷻทรงตรัสไว้เช่นกันในสุเราะฮ์อื่นๆที่กล่าวว่าอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพอันมั่นคง และกำหนดทุกอย่างเกี่ยวกับปัจจัยยังชีพ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

(الروم: 37)

ความว่า: “พวกเขาไม่เห็นดอกหรือว่า แท้จริงนั้นอัลลอฮ์ทรงให้กว้างขวางซึ่งเครื่องยังชีพแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงให้คับแคบ แท้จริงในการนี้แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณแก่หมู่ชนผู้ศรัทธา”

(อัลรอม: 37)

และอัลลอฮ์ﷻตรัสอีกว่า

﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

(العنكبوت: 62)

ความว่า: “อัลลอฮ์ทรงให้เครื่องยังชีพกว้างขวางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์และทรงให้คับแคบแก่เขา แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง”

(อัลอันกะบूर: 62)

ส่วนหนึ่งจากฮะดีษของท่านนบีมุฮัมมัดﷺได้กล่าวถึงการประทานเครื่องยังชีพอย่างกว้างขวางแก่ผู้ที่พระองค์ประสงค์

(({وَيَكُنَّ اللَّهُ} [القصص: 82] : " مثل: أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ: يُوسِعُ عَلَيْهِ، وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ))

(أخرجه البخاري، د.ت.: 4772)

ความว่า: “อัลลอฮ์ﷻ ทรงตรัสว่า: “เป็นที่แน่นอนว่าอัลลอฮ์ﷻนั้นทรงให้กว้างขวางและทรงให้คับแคบซึ่งเครื่องยังชีพแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์” (อัลเกาะฮ์คือศ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่82) เช่นเดียวกัน: ท่านมิเห็นหรือแท้จริงอัลลอฮ์ﷻทรงให้กว้างขวางซึ่งเครื่องยังชีพแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และ

ทรงให้คับแคบ คือถูกทำให้กว้างขวางแก่เขาและถูกทำให้คับแคบแก่เขา”

(บันทึกโดย al-Bukhariy, n.d.: 4772)

จากอัลกุรอานและฮะดีษดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่า แท้จริงผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพให้แก่บ่าวของพระองค์คืออัลลอฮ์ﷻเท่านั้นซึ่งจะเป็นไปตามความประสงค์ของพระองค์ปัจจัยยังชีพที่เขาได้รับจะมากมายหรือเล็กน้อยก็ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของพระองค์ ดังนั้นเขาควรจะขอบคุณในความโปรดปรานที่พระองค์ทรงประทานให้

2. ได้กล่าวถึงอัลลอฮ์ﷻเป็นผู้ทรงประทานน้ำฝนลงมาเพื่อให้พืชพันธุ์เจริญงอกเงยและกลายสภาพเหี่ยวแห้งจนตายลง อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾

(الزمر: 21)

ความว่า: “เจ้ามิเห็นดอกหรือว่าแท้จริงอัลลอฮ์ทรงหลั่งน้ำลงมาจากฟากฟ้า แล้วทรงให้มันไหลซึมลงไปในแผ่นดินเป็นตาน้ำด้วยน้ำนั้นทรงให้พืชงอกออกมาหลายสีแล้วมันก็จะเหี่ยวแห้งดังนั้นเจ้าจะเห็นมันกลายเป็นสีเหลือง แล้วพระองค์ทรงทำให้มันเป็นเศษเป็นชิ้น แท้จริงในการนั้นย่อมเป็นข้อเตือนสติแก่ผู้มีสติปัญญาทั้งหลาย”

(อัลซุหมัร: 21)

อัญญาบะรีย (al-Tabariy,2000:21/276) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้ว่า: “อัลลอฮ์ﷻได้บอกกล่าวแก่ท่านนบีมุฮัมมัดﷺว่าท่านไม่เห็นหรือไ้มุฮัมมัดแท้จริงอัลลอฮ์ﷻได้ทรงประทานน้ำมาจากฟากฟ้าคือประทานน้ำฝน แล้วให้มันไหลซึมไปในพื้นดิน ดังนั้นผลของมันก็คือน้ำที่อยู่ในดินหนึ่งในนั้นคือน้ำพุที่พุ่งออกมาจากดิน เป็นการยืนยันได้ว่าน้ำของตาน้ำนั้นมาจากน้ำฝนที่ถูกระประทานลงมา น้ำฝนที่กักขังไว้ในดินนั้นได้ทำให้พืชงอกเงยออกมาเป็นสีและชนิดที่แตกต่างกันระหว่างข้าวสาลี ข้าวฟ่าง และข้าวธรรมา ซึ่งดังกล่าวจะแตกต่างกันแต่ละชนิด แล้วมันก็จะเหี่ยวแห้ง ดังนั้นเจ้าจะเห็นมันกลายเป็นสีเหลือง คือเมื่อพืชนั้นได้เหี่ยวแห้งหลังจากที่มันได้เขียวขจี คือแผ่นดินเมื่อมันแห้งแล้งสิ่งที่อยู่ในนั้นจากความเขียวขจีก็เปลี่ยนแปลงไป”

จากอายะฮ์ดังกล่าวสรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงเมตตาแก่บ่าวของพระองค์ผู้ทรงประทานน้ำฝนลงมาจากฟากฟ้า เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การดำรงอยู่ของเขาให้พื้นดิน พืชพันธุ์เจริญงอกงามหลากหลายชนิดด้วยกับน้ำนั้น สมควรที่มนุษย์จะต้องขอบคุณต่อความโปรดปรานนี้ต่ออัลลอฮ์ﷻให้มากๆ

อิบนุกะซีร(Ibn-Kthir, 1999: 7/92) กล่าวไว้ในตัฟสีรของท่านว่า “อัลลอฮ์ﷻได้บอกเรา แท้จริงรากฐานของน้ำในแผ่นดินนั้นมาจากฟากฟ้า” เช่นที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا﴾

(الفرقان: 48)

ความว่า: “และพระองค์คือผู้ส่งลม เป็นการนำข่าวดีล่วงหน้าท่ามกลางความเมตตาของพระองค์และเราได้ประทานน้ำบริสุทธิ์ลงมาจากฟากฟ้า”

(อัลฟุรกอน: 48)

ดังนั้นเมื่อพระองค์ประทานน้ำลงมาจากฟากฟ้า เช่นเดียวกับผู้ที่อยู่ในแผ่นดิน แล้วพระองค์ได้ให้มันกระจายไปในส่วนต่างๆของแผ่นดินตามที่พระองค์ประสงค์และให้ตาน้ำพวยพุ่งออกมา สิ่งที่อยู่ระหว่างนั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เล็กและสิ่งที่ใหญ่ด้วยการพิจารณาถึงความต้องการไปยังมัน และพระองค์ทรงตรัสว่า: แล้วทรงให้มันไหลซึมลงไปแผ่นดินเป็นตาน้ำด้วยน้ำนั้น

ท่านอิบนุอับบาสกล่าวว่: อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า: “ท่านไม่เห็นหรือแท้จริงอัลลอฮ์ﷻได้ทรงประทานน้ำมาจากฟากฟ้า แล้วให้มันไหลซึมไปในพื้นดินเป็นตาน้ำด้วยน้ำนั้น” ท่านกล่าวว่า ไม่ใช่ในแผ่นดินนั้นมีน้ำเว้นแต่พระองค์ได้ประทานมาจากฟากฟ้า และแต่ทว่ามันได้ซึมกระจายไปในแผ่นดิน และพระองค์ทรงตรัสอีกเช่นกันที่ยืนยันถึงความเป็นพระเจ้าดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَلَيْسَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾

(العنكبوت: 63)

ความว่า: “และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเล่าทรงหลั่งน้ำลงมาจากฟากฟ้าแล้วทรงให้แผ่นดินมีชีวิตชีวาหลังจากความแห้งแล้งของมันแน่นอนพวกเขาจะกล่าวว่า อัลลอฮ์ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ แต่ทว่าส่วนมากพวกเขาไม่ใช่สติปัญญาใคร่ครวญ”

(อัลอันกะบุต: 63)

จากอายะฮ์ต่างๆที่ได้กล่าวมานั้นสรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงประทานน้ำฝนลงมาจากฟากฟ้าเพื่อเป็นประโยชน์แก่มนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายพระองค์ทรงทำให้น้ำนั้นกระจายไปทั่วแผ่นดินมีการกักเก็บน้ำจนกลายเป็นน้ำพุ เป็นตาน้ำพวยพุ่งออกมา การสรรเสริญเป็นสิ่งที่คู่ควรแก่พระองค์ผู้ทรงเมตตาแก่ปวงบ่าวของพระองค์

4.1.4 ได้กล่าวถึงอัลลอฮฺ^ﷻคือผู้ทรงสามารถกำหนดความเป็นและความตายให้เกิดขึ้นตามประสงค์ของพระองค์ อัลลอฮฺ^ﷻตรัสว่า

﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّعَٰلَمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾

(الزمر: 42)

ความว่า: “อัลลอฮฺทรงปลิดชีวิตในยามตายของมันและมัน(ชีวิต)จะยังไม่ตายในยามนอนหลับของมันพระองค์ทรงปลิดชีวิตที่พระองค์ทรงกำหนดความตายให้แก่มัน และพระองค์ทรงยึดชีวิตอื่นไปจนถึงเวลาที่ถูกกำหนดไว้ แท้จริงในการนั้นแน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใคร่ครวญ”

(อิซซุมัร: 42)

อัญญาาะบะรีย (al-Tabariy, 1997: 21/298) กล่าวอธิบายในตัฟซีรของเขาว่า: “เป็นหลักฐานบ่งชี้ว่าแท้จริง ความเป็นพระเจ้าที่ควรแก่การอิบาดะฮ์นั้นเป็นของอัลลอฮฺ^ﷻ ผู้ทรงเป็นหนึ่งเดียวผู้ทรงพิชิต ปราศจากสิ่งอื่นใดนอกเหนือจากพระองค์ แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงให้ตายและให้มีชีวิตและกระทำทุกสิ่งตามที่พระองค์ทรงประสงค์ และไม่มีสิ่งใดมีความสามารถดังกล่าว นอกเหนือจากพระองค์ ดังนั้นพระองค์ทรงทำให้สิ่งดังกล่าวนี้เป็นข่าวคราวเป็นข้อเตือนสำหรับพวกเขาให้เห็นถึงเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า: “อัลลอฮฺ^ﷻทรงปลิดชีวิตในยามตายของมัน” คือพระองค์จะให้ชีวิตถึงแก่ความตายขณะเมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้ของมันและเป็นการสิ้นสุดระยะเวลาของการดำเนินชีวิตของมัน และเขาจะต้องตายเช่นกันซึ่งไม่ใช่การตายในยามนอนหลับของมัน ซึ่งเขาตาย ณ ที่ความตายของมัน “ดังนั้นพระองค์จะปลิดชีวิตซึ่งพระองค์ได้กำหนดความตายของมัน” กล่าวได้ว่าแท้จริงบรรดาวิญญานของการมีชีวิตและความตายจะพบเจอกันในการนอน ทั้งสองต่างรู้สิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์จากมัน ดังนั้นเมื่อทั้งหมดของมันต้องการที่จะกลับไปยังร่างกายของมัน อัลลอฮฺ^ﷻจะทรงปลิดวิญญานของความตาย ณ ที่พระองค์และกันมันไว้ และพระองค์ได้ยึดวิญญานของการมีชีวิตไปจนกระทั่งกลับไปยังร่างกายของมันจนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนดไว้สิ้นสุดระยะเวลาของการดำเนินชีวิต”

และจากคำกล่าวนี้ท่านสะอีด บิน ญะบรีกล่าวว่า: ในคำตรัสของอัลลอฮฺ^ﷻ “อัลลอฮฺ^ﷻ ทรงปลิดชีวิตขณะความตายของมัน” กล่าวคือ พระองค์ได้รวมไว้ระหว่างวิญญานของความตายและวิญญานของการมีชีวิต ดังนั้นทั้งสองอย่างทำความรู้จักกันจากมัน สิ่งอัลลอฮฺ^ﷻทรงประสงค์จะให้รู้จักกัน ดังนั้นพระองค์จะทรงกำหนดความตายให้แก่มัน และพระองค์ทรงยึดชีวิตอื่นไปยังร่างกายของมัน

จากท่านอัสสุดี ในคำตรัสของอัลลอฮฺ^ﷻ “แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใคร่ครวญ” แท้จริงในการที่อัลลอฮฺ^ﷻได้ทรงปลิดชีวิตของคนที่ยังนอน และคนที่ตาย และทรงยึดชีวิตนั้นกลับไปยังร่างกายนั้น และกักมันไว้จากร่างกายของมัน เพื่อเป็นข้อเตือนและความเป็นความ

ยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ﷻสำหรับผู้พิจารณาและใคร่ครวญและเป็นการอธิบายแก่เขาว่า แท้จริงอัลลอฮ์ﷻทรงให้มีชีวิตแก่ผู้ที่พระองค์ประสงค์จากการสร้างของพระองค์ เมื่อพระองค์ประสงค์ และทรงให้ตายแก่ผู้ที่พระองค์ประสงค์ เมื่อพระองค์ประสงค์

จากคำอธิบายอายะฮ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าแท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงให้ตายและให้มีชีวิตและกระทำทุกสิ่งตามที่พระองค์ทรงประสงค์ ดังนั้นพระองค์จะทรงกำหนดความตายให้แก่มัน และพระองค์ทรงยึดชีวิตอื่นไปยังร่างกายของมันจนกว่าจะถึงเวลาที่ถูกกำหนดไว้ เป็นสิ่งมนุษย์จะต้องพิจารณาถึงความสามารถอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ผู้เป็นเจ้าของชีวิตในสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น

และพระองค์ทรงตรัสอีกเช่นกันที่ยืนยันถึงความเป็นพระเจ้าในการกำหนดความเป็นความตายดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَفُورُ﴾

(الملك : 2)

ความว่า: “พระเจ้าผู้ทรงให้มีชีวิตและให้มีความเป็น เพื่อจะทดสอบพวกเจ้าว่า ผู้ใดบ้างในหมู่พวกเจ้าที่มีผลงานดีเยี่ยม และพระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงให้อภัยเสมอ”

(อัลมุลก: 2)

2. และอัลลอฮ์ﷻได้ทรงตรัสถึงสภาพของวันที่พระองค์จะให้มนุษย์ประสบกับความตายวันที่สังข์ถูกเป่าขึ้นหมายถึงวันกิยามะฮ์อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾

(الزمر : 68)

ความว่า: “และสังข์ได้ถูกเป่าขึ้นแล้วบรรดาผู้ที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินจะล้มลงตาย เว้นแต่ผู้ที่อัลลอฮ์ﷻประสงค์ แล้วสังข์ได้ถูกเป่าขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แล้วพวกเขาก็ลุกขึ้นยืนมองดู”

อัลซุหมัร: 68)

ท่านอิบนุกะษีร(Ibnkathir, 1999: 7/116) ได้อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวว่า: “คือการเป่าสังข์ครั้งที่สอง ซึ่งสิ่งที่มีชีวิตที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินจะล้มตายหมดเว้นแต่ผู้ที่พระองค์ประสงค์และต่อมาก็ให้อิสรอเฟิลเป่าสังข์อีกครั้ง คือครั้งที่สามเป็นการให้ฟื้นชีวิตขึ้น พวกเขามีชีวิตหลังจากที่พวกเขาได้เป็นกระดูกและพุง กลายเป็นสิ่งมีชีวิตที่เฝ้ามองดูไปยังสภาพของวันกิยามะฮ์”

จากคำอธิบายอายะฮ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่าแท้จริงเมื่อถึงวันอวสานสิ้นโลก พระองค์จะทรงให้ทุกชีวิตลิ้มรสกับความตาย และฟื้นคืนชีพอีกครั้งเพื่อรับการสอบสวนในวันนั้น

ดั่งที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ﴾

(النازعات: 13-14)

ความว่า: “ความจริงมันเป็นเพียงเสียงก้องครั้งเดียวเท่านั้น แล้วเมื่อนั้นพวกเขาก็จะออกมาอยู่ที่ราบโล่ง”

(อันนาซียาต: 13-14)

และอัลลอฮ์ﷻได้ตรัสอีกว่า

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ﴾

(الروم: 25)

ความว่า: “และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือ ชั้นฟ้าและแผ่นดินมันคงอยู่ตามพระบัญชาของพระองค์ ครั้นเมื่อพระองค์ทรงร้องเรียกพวกเจ้าอีกครั้งหนึ่งให้ออกจากแผ่นดิน เมื่อนั้นพวกเจ้าก็จะออกมาทันที”

(อรรูม: 25)

มีอะดิษจากท่านอบีฮุร็อยเราะฮ์ﷺ กล่าวว่า ท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า ((مَا بَيْنَ النَّفَخَتَيْنِ أَرْبَعُونَ: قَالُوا: يَا أَبَا هُرَيْرَةَ أَرْبَعُونَ يَوْمًا؟ قَالَ: أَيْبُتُ، قَالُوا: أَرْبَعُونَ شَهْرًا؟ قَالَ: أَيْبُتُ، قَالُوا: أَرْبَعُونَ سَنَةً؟ قَالَ: أَيْبُتُ، "ثُمَّ يُنَزِّلُ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيَنْبُتُونَ، كَمَا يَنْبُتُ الْبُقْلُ" قَالَ: وَلَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ شَيْءٌ إِلَّا يَبْلَى، إِلَّا عَظْمًا وَاحِدًا، وَهُوَ عَجْبُ الدَّنْبِ، وَمِنْهُ يُرَكَّبُ الْخَلْقُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

(أخرجه مسلم، د.ت.: 2955)

ความว่า: “ท่านอบีฮุร็อยเราะฮ์ﷺ กล่าวว่า ท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า สิ่งระหว่างการเป่าสังข์ทั้งสองสี่สิบ พวกเขาบอกว่าโอ้ท่านอบีฮุร็อยเราะฮ์สี่สิบวันใช่ไหม เขากล่าวว่า ฉันว่าไม่ใช่ซะ พวกเขาบอกว่าสี่สิบเดือนใช่ไหม เขากล่าวว่า ฉันว่าไม่ใช่ซะ พวกเขาบอกว่าสี่สิบปีใช่ไหม เขากล่าวว่า ฉันว่าไม่ใช่ซะ ต่อมาอัลลอฮ์ﷻให้ถูกประทานลงมา น้ำจากฟากฟ้า ดั่งนั้นพวกเขาทั้งหลายฟื้นขึ้นมา ดั่งเช่นพืชพันธุ์ไต้ดอกงอยขึ้น เขากล่าวว่าและไม่ใช่มาจากมนุษย์สิ่งหนึ่งเว้นแต่

ยิ่งกว่านั้นเพียงกระดุกขึ้นเดียว และมันคือกระดุกก้นกบและจากมัน
การสร้างจะถูกประกอบขึ้นวันกียามะฮฺ
(บันทึกโดย Muslim ,n.d.: 2955)

จากอายะฮ์ต่างๆที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับเตาฮีดอรรูบูบียะฮ์แสดงให้เห็น
ว่าอัลลอฮ์ﷻคือพระเจ้าองค์เดียวแห่งสากลโลก พระองค์ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่าง ทรงสร้างมนุษย์
ทรงประทานปัจจัยยังชีพ ทรงประทานน้ำฝนให้หลั่งลงมาจากฟากฟ้า ทรงกำหนดความเป็น และ
ความตายด้วยกับพระประสงค์ของพระองค์ ด้วยกับอำนาจและเดชานุภาพของพระองค์ ไม่มีผู้ใดคู่
เคียงหรือหุนส่วนกับพระองค์ในกิจการสร้าง และบริหารจัดการกิจการทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความ
ยิ่งใหญ่ของพระองค์อย่างแท้จริง สมควรที่มนุษย์ทุกคนจะต้องพิจารณาถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์
และให้เอกภาพแก่พระองค์

4.2. ศึกษาวิเคราะห์อายะฮ์ต่างๆเกี่ยวกับเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ในสุเราะฮ์อ์ซุหม์

จากการศึกษาพบว่ามียะฮ์ที่พูดถึงเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ จำนวน 13 อายะฮ์ด้วยกัน
คืออายะฮ์เกี่ยวกับ การเรียกร้องไปสู่การภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻด้วยความบริสุทธิ์ใจ การเคารพสักการะต่อ
สิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ﷻ (การตั้งภาคี) การวิงวอนขอความช่วยเหลือ การกล่าวต่อสิ่งอื่นนอกจาก
อัลลอฮ์ﷻ

4.2.1 สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์เกี่ยวกับการเรียกร้องสู่การเคารพภักดี
การอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์ﷻด้วยความบริสุทธิ์ใจอย่างแท้จริง

1. อัลลอฮ์ﷻได้กล่าวสั่งใช้ให้ท่านเราะสูลﷺ และมนุษย์เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์
ﷻแต่เพียงองค์เดียวด้วยบริสุทธิ์ใจ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿إِنَّمَا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾

(الزمر: 2)

ความว่า: “แท้จริงเราได้ประทานคัมภีร์มายังเจ้าด้วยสัจธรรม ดังนั้น
เจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อ
พระองค์”

(อ์ซุหม์: 2)

ท่านอิบนุกะซีร์ (Ibnkathir, 1999: 7/84) ได้กล่าวว่า: “อัลลอฮ์ﷻได้ประทาน
คัมภีร์อัลกุรอานลงมาไม่มีข้อสงสัยใดๆทั้งสิ้น ดังนั้นพระองค์ได้สั่งใช้ให้ท่านนบีﷺเคารพภักดีต่อ
อัลลอฮ์องค์เดียวไม่ให้ตั้งภาคีใดๆกับพระองค์และให้ละทิ้งการสร้างอื่นจากนั้น และให้พวกเขาว่า
การอิบาดะฮ์ของพวกเขาจะไม่ถูกต้อง เว้นแต่เพื่อพระองค์ หนึ่งเดียวเท่านั้น และแท้จริงสำหรับ
พระองค์นั้นไม่มีหุนส่วนใดๆไม่มีความยุติธรรมใดๆและไม่มีภาคีใดๆสำหรับพระองค์”

อิสลามเป็นศาสนาที่ขัดเกลาหลักความเชื่อให้บริสุทธิ์และห่างไกลจากสิ่งสกปรกอย่าง ชิริก(การตั้งภาคี)หรือบิดอะฮฺ(การคิดค้นใหม่ในเรื่องศาสนา) (อัศดุเราะฮฺมาน อัซซุลกะอิม อัซซุฮฺฮฺ 2014:114)

อัลลอฮฺﷻตรัสต่ออีกในอายะฮฺต่อมาว่า

﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾

(الزمر: بعض من آية 3)

ความว่า: “พึงทราบเถิด การอิบาดะฮฺโดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็น ของอัลลอฮฺองค์เดียว”

(อัซซุฮฺฮฺ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 3)

อายะฮฺนี้ชี้ให้เห็นว่า การงานของเขาจะไม่ถูกตอบรับ เว้นแต่สิ่งนั้นเขาจะต้องมีความ บริสุทธิ์ใจ เป็นผู้ที่กระทำเพื่ออัลลอฮฺﷻองค์เดียวไม่ตั้งภาคีกับพระองค์

ท่านอิบนุกะษีร (Ibnkathir, 1999:7/84) ได้อธิบายว่า: ท่านเกาะตาตะฮฺ กล่าวว่า “ ในคำดำรัสของอัลลอฮฺﷻที่ตรัสว่า “พึงทราบเถิดการอิบาดะฮฺโดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮฺ ﷻองค์เดียว” คือ การปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺﷻ”

มีการกล่าวระบุในตัวของท่านเราะสูลﷺกล่าวว่า

((أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ، أَوْ نَفْسِهِ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 99)

ความว่า: “คนที่มีความสุขมากที่สุดกับการได้รับความช่วยเหลือ ของฉันในวันกิยามะฮฺนั้นคือคนที่กล่าวว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺจาก หัวใจและจิตใจที่บริสุทธิ์ของเขา”

(บันทึกโดย al- Bukhāriy, n.d.: 99)

จากอายะฮฺและฮะดีษดังกล่าวสรุปว่า แท้จริงความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺﷻเป็นสิ่งที่ ศาสนาให้ความสำคัญมาก เป็นสาเหตุทำให้การกระทำงานต่างๆของบ่าวถูกตอบรับและทำให้เขามี ความสุขในวันอาคิเราะฮฺ

2.ท่านเราะสูลﷺถูกสั่งให้มีความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺﷻ และศาสนาของ พระองค์เท่านั้น อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾

(الزمر: 11)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริงฉันได้ถูกบัญชาให้เคารพ
ภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์”
(อิซซุหมร์: 11)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1999: 7/89) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์ดังกล่าวใน
ตัฟซีรของท่านว่า: “แท้จริงสิ่งที่ท่านเราะสูลﷺ ถูกสั่งใช้ คือการให้ความบริสุทธิ์ใจในการอิบาดะฮ์
ต่ออัลลอฮ์ﷻ องค์เดียวเท่านั้นโดยไม่ตั้งภาคีกับพระองค์”

และอัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي﴾

(الزمر: 14)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด เฉพาะอัลลอฮ์เท่านั้นที่ฉันเคารพภักดีโดย
เป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาของฉันต่อพระองค์”
(อิซซุหมร์: 14)

จากอายะฮ์ทั้งสองดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าหลังจากที่อัลลอฮ์ﷻทรงสั่งใช้ให้ท่านนบี
มุฮัมมัดﷺ มีความบริสุทธิ์ต่อการอิบาดะฮ์และศาสนาของพระองค์ การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻเพียง
องค์เดียวเท่านั้นที่คู่ควรแก่พระองค์ และสรุปได้ว่า อัลลอฮ์ﷻทรงแต่งตั้งท่านนบีﷺ มาเพื่อย้ำเตือน
ตัวท่านนั้นให้มีความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮ์ﷻในศาสนาของพระองค์ก่อน และหลังจากนั้นก็เรียกร้อง
เชิญชวนให้มนุษย์ทั้งหลายสู่การภักดีต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

4.2.2 สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ เกี่ยวกับการเคารพสักการะของบ่าว
ต่ออัลลอฮ์ﷻ โดยมีการตั้งภาคีต่อพระองค์ร่วมอยู่ด้วยจากการวิงวอนขอความกลัวอื่นจากพระองค์

1. อัลลอฮ์ﷻได้กล่าวถึงการตั้งภาคีต่อพระองค์จะเป็นสาเหตุทำให้การทำงานที่ดีของ
เขาสูญเปล่าและเขาจะเป็นผู้ที่ขาดทุน อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(الزمر: 65)

ความว่า: “และโดยแน่นอน ได้มีวะฮียมายังเจ้า (มุฮัมมัด) และมายัง
บรรดานบีก่อนหน้าเจ้าหากเจ้าตั้งภาคี (กับอัลลอฮ์) แน่แน่นอนการงาน
ของเจ้าก็จะไร้ผล และแน่นอนเจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”
(อิซซุหมร์: 65)

อัลกุฎฎีย์ (al-Qurtubiy, 1964: 15/277) ได้อธิบายไว้ในตัฟซีร์ของท่านอายะฮ์นี้ว่า: “ท่านมุกอติลกล่าวว่า: และได้มีวะฮีย์มายังเจ้าและบรรดานบีก่อนหน้าเจ้าด้วยหลักอัสเตฮีด ซึ่งคำว่าเตฮีดถูกตัดทิ้งไป ต่อมาเขาได้กล่าวว่า หากเจ้าได้ตั้งภาคี โอ้อ่านนบีมุฮัมมัดﷺ แน่หนอนการงานของท่านก็จะไร้ผล เป็นการตอบโต้กับท่านนบีมุฮัมมัดﷺ เฉพาะ และบางท่านกล่าวว่า: เป็นการตอบโต้กับท่านนบีมุฮัมมัดﷺ แต่เป้าหมายคือประชาชาติของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ด้วย แน่หนอนอัลลอฮ์ﷻ ทรงรู้ว่าแท้จริงเขาจะไม่ตั้งภาคีและไม่ตกอยู่ในการตั้งภาคีจากมันวันแต่ เป็นโมฆะ และเกิดความเลื่อมเสียม”

และท่านอัลกุฎฎีย์เรียกกล่าวว่า: “ผู้ใดที่เขาได้กระทำมัน การปฏิบัติต่างๆที่ผ่านมาก่อนหน้านั้นของเขา มันจะไม่เกิดประโยชน์แก่เขาเลย แต่ทว่าการงานนั้นเป็นโมฆะไม่ถูกตอบรับ และเป็นเงื่อนไขทำให้เขาเสียชีวิตบนการปฏิเสธศรัทธา ดังกล่าวนี้อ่านนบีมุฮัมมัดﷺ ได้กล่าวว่า ผู้ใดจากพวกเจ้าที่เขาได้ออกนอกไปจากศาสนาของเขาตั้งนั้นเขาจะตายไปในสภาพกาเฟร (ผู้ปฏิเสธ) ดังกล่าวนั้น การงานต่างๆของพวกเขาก็ไร้ผล”

และพระองค์อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

(الأنعام: بعض من آية 88)

ความว่า: “และหากพวกเขาได้ให้มีภาคีขึ้นแล้ว แน่หนอนสิ่งที่พวกเขาเคยกระทำกันมา ก็สูญสิ้นไปจากพวกเขา”

(อัลอันอาม: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 88)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathir, 1999: 3/299) ได้อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวว่า: “สำหรับคำสั่งใช้เรื่องของการตั้งภาคีนั้นเป็นสิ่งที่หนักหนา สำหรับกิจการต่างๆของมันนั้นเป็นสิ่งที่หยาบช้า และสำหรับผู้ที่ได้คลุกคลีกับมันเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่”

จากอายะฮ์ทั้งสองดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ﷻ นั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับกับความขาดทุนอย่างใหญ่หลวง การงานของเขาทั้งหมดไร้ผล เขาตายไปในสภาพของผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮ์ﷻ สรุปได้ว่าแท้จริงแล้วการตั้งภาคีเป็นตัวทำลายการงานของเขาทั้งหมดทำให้เขาตกอยู่ในสภาพของผู้ปฏิเสธและฝ่าฝืนต่อพระเจ้า

และพระองค์อัลลอฮ์ﷻ ตรัสอีกว่า

﴿بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾

(الزمر: 66)

ความว่า: “แต่จงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์และจงอยู่ในหมู่ผู้กตัญญู”

(อัลซุหมัร: 66)

อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นว่าพระองค์ทรงสั่งใช้ให้มีความบริสุทธิ์ใจในการอิบาดะฮ์ เพื่ออัลลอฮ์ﷻ องค์กรเดียวไม่ตั้งภาคีใดๆกับพระองค์ ให้ท่านเข้าร่วมอยู่กับผู้ที่ยำเกรงผู้ที่กตัญญูต่อพระเจ้า

อัลลอฮ์ตรัสอีกว่า

﴿فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾

(الزمر: 15)

ความว่า: “ดังนั้นพวกท่านจงสักการะบูชาตามที่พวกท่านประสงค์ อื่นจากพระองค์เถิด จงกล่าวเถิดว่า แท้จริงบรรดาผู้ขาดทุนนั้นคือ บรรดาผู้ที่ทำตัวของพวกเขาเอง และครอบครัวของพวกเขาให้ ขาดทุนในวันกิยามะฮฺ พึงรู้เถิดว่านั่นคือ การขาดทุนอย่างชัดแจ้ง”

(อิซซุหมร์: 15)

อายะฮ์บ่งชี้ให้รู้ว่า ถ้าหากพวกเขายังคงตั้งภาคีพวกเขาจะประสบกับความขาดทุน อย่างแน่นอนในวันกิยามะฮฺ การกระทำทั้งหลายของเขาไม่รับผลตอบแทนใดๆเลยนอกจากเป็นโมฆะ

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์นั้นคือสิ่งแรกที่ถูกห้ามดังที่พระองค์อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَنُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَفَلَا تُؤْمِنُونَ أَمْ لَكُمْ أَلِهَةٌ غَيْرُ اللَّهِ لَا تَدْعُوا الْغَيْبَ وَالشَّيْءَ الْمُبِينُ﴾

(الأنعام: بعض من آية 151)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าท่านทั้งหลายจงมาเถิด ฉัน จะอ่านให้ฟังสิ่งที่พระเจ้าของพวกท่านได้ห้ามไว้แก่พวกท่านคือ พวกเจ้าอย่าให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์”

(อัลอันอาม: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่151)

เป็นที่รู้จักกันแล้วว่าแท้จริงการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์นั้นยิ่งใหญ่ที่สุดที่อัลลอฮ์ ทรงห้ามโดยที่พระองค์อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

(النساء: بعض من آية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮ์เถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่ง สิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่36)

มีการกล่าวระบุในตวับทหะดีษเรื่องการตั้งภาคีจากท่านอับดุลลอฮ์กล่าวว่า

((عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: {الَّذِينَ

آمَنُوا وَمَ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ} [الأنعام: 82] شَقَّ ذَلِكَ عَلَى

أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَقَالُوا: أَيُّنَا لَمْ يَلْبَسْ إِيمَانَهُ

بِظُلْمٍ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّهُ لَيْسَ بِدَاكٍ، أَلَا تَسْمَعُونَ إِلَى قَوْلِ لُعْمَانَ: { إِنَّ الشِّرْكَاءَ } [لقمان: 13] لَظُلْمٍ عَظِيمٍ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 99)

ความว่า: “เมื่ออายะฮ์นี้ประทานลงมา “บรรดาผู้ที่ศรัทธา โดยที่มิได้ให้การศรัทธาของพวกเขาปะปนกับการอธรรมนั้น” (อัลอันอาม: 82) บรรดาเศาะฮาบะฮ์ของท่านนบีﷺ ได้สงสัยกังวลดังกล่าวและพวกเขา กล่าวว่า: ใครละในพวกเราที่เขาจะไม่ให้อิमानของเขาปะปนกับการอธรรมเลย ท่านนบีﷺ กล่าวว่า: แท้จริงมันไม่ใช่เช่นนั้น พวกท่านไม่เคยได้ยินคำพูดของท่านลูกมาน “แท้จริงการตั้งภาคีนั้นเป็นความผิดอย่างมหันต์ โดยแน่นอน” (ลูกมาน: 13)

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, n.d.: 99)

จากอายะฮ์และฮะดีษดังกล่าวสรุปได้ว่าแท้จริงการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ﷻ นั้นเป็นสิ่งที่พระองค์ทรงห้ามเป็นการอธรรมอย่างใหญ่หลวงเป็นสิ่งที่ทำลายหลักการศรัทธาที่บริสุทธิ์และเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาขาดทุนอย่างแน่นอนในวันกิยามะฮ์ จำเป็นที่ควรระมัดระวังอย่าให้ตกไปอยู่ในสภาพของผู้ที่ตั้งภาคี

1. อัลลอฮ์ﷻ ได้กล่าวถึงบรรดาผู้ที่วิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นเพื่อให้ใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ﷻ พวกเขาคือบรรดาผู้ที่ยึดเอาสิ่งอื่นมาเทียบเคียงกับพระองค์ในการเคารพสักการะเพื่อเป็นสื่อให้ใกล้ชิดกับพระองค์ อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ﴾

(الزمر: بعض من آية 3)

ความว่า: “ส่วนบรรดาผู้ที่ยึดถือเอาบรรดาผู้คุ้มครองอื่นจากอัลลอฮ์ โดยกล่าวว่าเรามีได้เคารพสักการะพวกเขา เว้นแต่เพื่อทำให้เราเข้าใกล้ชิดกับอัลลอฮ์”

(อัลซุหมร์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่3)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathir, 1999: 7/84-85) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์ดังกล่าวในตัฟซีรของท่านว่า: “อัลลอฮ์ﷻ ได้บอกถึงบ่าวที่เคารพรูปเจ็ดจากบรรดามุชริกีน แท้จริงพวกเขา กล่าวว่า: (เรามีได้เคารพสักการะพวกเขา เว้นแต่เพื่อทำให้เราเข้าใกล้ชิดต่ออัลลอฮ์) หมายถึง แท้จริงพวกเขาได้ยึดถือเอาพวกมันในการเคารพอิบาดะฮ์สำหรับพวกเขา พวกเขามีเจตนาที่จะยึดเอาบรรดาเจ็ดโดยพวกเขาได้ยึดถือมันต่อรูปแบบตำแหน่งของมลาอิกะฮ์ที่เป็นผู้ที่ใกล้ชิด ตามคำกล่าวอ้างของพวกเขา ดังนั้นพวกเขาได้เคารพบูชา รูปแบบต่าง ๆ นั้นที่ประทานลงมา สำหรับตำแหน่งของการอิบาดะฮ์ของพวกเขา(มลาอิกะฮ์) เพื่อที่พวกเขาจะขอความช่วยเหลือสำหรับพวกเขา ณ ที่อัลลอฮ์ﷻ ในการ

ช่วยเหลือของพวกเขา ปัจจัยยังชีพของพวกเขา และสิ่งที่พวกเขาจะได้รับในกิจการงานของคุณยา
ดังนั้นโลกหน้าพวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธสำหรับพระองค์”

จากอายะฮ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แท้จริงพวกมุชริกอ้างว่าการที่พวกเขาเคารพต่อ
บรรดารูปเจ็ดนั้นไม่ใช่เพื่ออื่นใดแต่เพื่อใช้เป็นสื่อใกล้ชิดกับพระเจ้า ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นการ
ตั้งภาคีกับพระองค์เพราะพวกเขาได้นำมาเทียบเคียงกับพระองค์ในการเคารพสักการะบูชาต่อมันและ
ขอความช่วยเหลือต่อมัน ซึ่งเป็นที่ทราบว่สิ่งเหล่านั้นไม่สามารถให้คุณและโทษแก่เขาได้เลย ไม่
สามารถให้ความช่วยเหลือตัวมันเองด้วยซ้ำ

และอัลลอฮ์ﷻได้ทรงโต้ตอบคนเหล่านั้นด้วยอายะฮ์เดียวกันดำรัสของพระองค์ว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

(الزمر: بعض من آية 3)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์จะทรงตัดสินระหว่างพวกเขาในสิ่งที่พวกเขา
ขัดแย้งกันในเรื่องนั้น แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงชี้แนวทางแก่ผู้
กล่าวเท็จ ผู้ไม่สำนึกบุญคุณ”

(อัลซุมร์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 3)

อัลญาอะบะรีย (al-Tabariy, 1997: 21/262-265) กล่าวอธิบายในตัฟซีร์ของเขาว่า :
“อัลลอฮ์ﷻทรงกล่าวว่า: แท้จริงอัลลอฮ์ﷻจะทรงแยกแยะระหว่างพวกพ้องทั้งหลายเหล่านั้นในวันกิยามะฮ์
ซึ่งพวกเขาได้ยึดถือสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ﷻในโลกคุณยาเป็นผู้คุ้มครองพวกเขา ดังนั้นในสิ่งที่
พวกเขาขัดแย้งกันในโลกคุณยาจากการอวดอ้างของพวกเขา สิ่งทีพวกเขาเคารพบูชาในสิ่งนั้น ด้วยการ
นำพาพวกเขาทั้งหมดสู่รณภะฮ์อันนัม เว้นแต่ผู้ที่ให้ความบริสุทธิ์ใจต่อศาสนาเพื่ออัลลอฮ์ﷻให้ความ
เป็นหนึ่งในเดียวต่อพระองค์และไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์”

อายะฮ์บ่งชี้ให้ทราบว่าแท้จริงแล้วการกระทำดังกล่าวของพวกเขาจะได้รับการตัดสิน
พิพากษาในวันกิยามะฮ์สิ่งที่พวกเขายึดถือไม่สามารถช่วยเหลือเขาได้เลย

ดังนั้นสรุปได้ว่า แท้จริงพระองค์ได้ทรงแจ้งให้ทราบว่าใครก็ตามที่ได้เคารพสักการะสิ่งอื่น
ใดนอกจากพระองค์ไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตาม เขาผู้นั้นก็ได้ตั้งภาคีกับพระองค์ และได้ปฏิเสธศรัทธาต่อ
พระองค์แล้ว ในวันกิยามะฮ์พระองค์จะทรงตัดสินในสิ่งที่พวกเขาเคารพสักการะพวกเขาจะได้เข้านรก
อย่างแน่นอน

และอัลลอฮ์ﷻยังคงกล่าวถึงการปฏิเสธของพวกเขาอีก อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ﴾

(يونس: بعض من آية 18)

ความว่า: “และพวกเขาจะเคารพภักดีสิ่งอื่นไปจากอัลลอฮ์ที่มีได้ให้
โทษแก่พวกเขา และมีได้ให้ประโยชน์แก่พวกเขา และพวกเขาจะ
กล่าวว่า เหล่านี้คือผู้ช่วยเหลือเรา ณ ที่อัลลอฮ์”

(ยูนุส: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่18)

ดังคำพูดของพวกเขาแล้วว่า สิ่งเหล่านี้คือผู้ช่วยเหลือพวกเขา ณ ที่อัลลอฮ์
หมายความว่า: เมื่อขอความช่วยเหลือจากคนที่ศอลิฮ์ หรืออะลียันั้น เขาจะพูดว่านี่คือผู้ขอโทษเขา
แทนเรา ณ อัลลอฮ์ แท้ที่จริงการขอความช่วยเหลือจากคนศอลิฮ์ และอะลียันั้นโดยให้เขาช่วยดู
มิใช่การขอจากเขาโดยตรง เพราะบรรดาคนเหล่านั้นมีอาจให้ความช่วยเหลือได้ ผู้ให้ความช่วยเหลือที่
แท้จริง คืออัลลอฮ์

และอัลลอฮ์ได้โต้ตอบพวกเขาเหล่านั้น ต่อเนื่องจากอายะฮ์เดียวกันอัลลอฮ์

ตรัสว่า

﴿قُلْ أَنْتَبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

(يونس: بعض من آية 18)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจะแจ้งข่าวแก่อัลลอฮ์
ด้วยสิ่งที่พระองค์ไม่ทรงรู้ ในบรรดาชั้นฟ้าและในแผ่นดินกระนั้น
หรือ พระองค์ทรงมหาบรียูทและทรงสูงส่งเหนือสิ่งที่พวกท่านตั้ง
ภาคีขึ้น”

(ยูนุส: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 18)

ทั้งๆที่พวกเขายอมรับว่าอัลลอฮ์คือผู้เป็นพระเจ้าแต่พวกเขายังคงวิงวอนขอต่อสิ่ง
ที่ไม่สามารถให้คุณและโทษแก่เขา อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَوْ أَنَّ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ
أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ
الْمُتَوَكِّلُونَ﴾

(الزمر: بعض من آية 38)

ความว่า: “และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย
และแผ่นดิน แน่อนพวกเขาจะกล่าวว่าอัลลอฮ์ จงกล่าวเถิด
(มุฮัมมัด) พวกท่านไม่เห็นดอกหรือว่า สิ่งที่พวกท่านวิงวอนขออื่น
จากอัลลอฮ์นั้น หากอัลลอฮ์ทรงประสงค์จะให้ความทุกข์ยากแก่ฉัน
แล้วพวกมันจะปลดเปลื้องความทุกข์ยากของพระองค์ได้ไหม หรือ

หากพระองค์ประสงค์จะให้ความเมตตาแก่ฉันพวกมันจะยับยั้งความเมตตาของพระองค์ได้ไหม จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) อัลลอฮฺทรงพอเพียงแก่ฉันแล้ว แต่พระองค์เท่านั้น บรรดาผู้มอบความไว้วางใจจะให้ความไว้วางใจ”

(อิซซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่38)

จากอายะฮ์ดังกล่าว บ่งชี้ให้ทราบว่าแท้จริงมุชริกินยอมรับว่าอัลลอฮฺ^ﷻคือผู้ทรงสร้างแผ่นดินและชั้นฟ้า พระองค์ทรงบริสุทธิ์จากการตั้งภาคีทั้งหลาย

และพระองค์ได้กล่าวถึงสภาพของพวกเขาที่ได้วิงวอนขอต่อพระองค์เมื่อความทุกข์ประสบแก่พวกเขา แต่กลับนำสิ่งอื่นมาคู่เคียงกับพระองค์หลังจากที่พระองค์ได้ประทานความโปรดปรานให้กับพวกเขา ดังที่อัลลอฮฺ^ﷻตรัสว่า

﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 8)

ความว่า: “และเมื่อทุกข์ภัยใด ๆ ประสบแก่มนุษย์ เขาก็จะวิงวอนขอต่อพระเจ้าของเขาเป็นผู้หันหน้าเข้าสู่พระองค์อย่างนอบน้อม ครั้นเมื่อพระองค์ทรงประทานความโปรดปรานจากพระองค์ให้แก่เขา เขาก็ลืมสิ่งที่เขาได้เคยวิงวอนขอต่อพระองค์มาแต่ก่อน และเขาได้ตั้งภาคีคู่เคียงกับอัลลอฮฺเพื่อให้หลงจากทางของอัลลอฮฺ”

(อิซซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 8)

จากอายะฮ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพของพวกมุชริกินนั้นเมื่อทุกข์ภัยมาประสบกับพวกเขา เช่นความยากจน ความเจ็บป่วย และการทดสอบอื่นๆประสบแก่พวกเขา เขาจะผินหน้าเข้าหาพระองค์เพื่อวิงวอนขอให้ทุกข์ภัยนั้นหมดไป เมื่อพระองค์ทรงปลดเปลื้องความทุกข์ยากให้ผ่านพ้นไปแล้วเขาก็ตั้งสิ่งอื่นคู่เคียงกับอัลลอฮฺ^ﷻในการทำอิบาดะฮฺ เขาลืมสภาพก่อนๆขณะที่เขากำลังประสบอยู่ความทุกข์ยาก

อัญญาอะบะรียะ (al-Tabariy, 1997: 21/262-265) กล่าวอธิบายในตัฟซีร์ของเขาว่า : เมื่อมนุษย์ได้ประสบกับการทดสอบเกี่ยวกับร่างกายของเขา ไม่ว่าจะเป็นการเจ็บป่วยหรือความยากแค้นของการดำรงชีวิตอยู่ และความเหนื่อยยากและความคับแคบ พวกเขาก็วิงวอนขอความช่วยเหลือพระเจ้าของเขาที่ทรงสร้างเขามาให้เจอสภาพรุนแรงดังกล่าว และเขาปรารถนาให้ดูแล (ช่วยเหลือ) สิ่งที่ประสบกับเขาจากความรุนแรงนั้น ด้วยการหันหน้าสู่พระองค์อย่างนอบน้อม คือกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาเคยปฏิเสธมาก่อนหน้านี้ จากการทำให้มีภาคีเกี่ยวกับพระเจ้าและเกี่ยวกับรูปเจ็ดต่างๆที่พวกเขาอิบาดะฮฺกลับไปสู่พระองค์ ดังนั้นเมื่อพระองค์ทรงมอบให้แก่พวกเขาซึ่งความโปรดปราน คือทรงปกป้องรักษาเขา ทำให้สิ่งที่เป็อันตรายหมดไปจากพวกเขา จากความทุกข์ยากกลายเป็นความสุขสบาย จากความรุนแรงกลายเป็นความอ่อนโยน พวกเขาก็ลืมสิ่งที่

เคยวิงวอนขอต่อพระองค์ก่อนหน้านี้ คือ ละทิ้งคำขอต่อพระองค์ที่ทรงขอให้พวกเขาถอดพ้นจากทุกข์
ภัยต่างๆก่อนหน้านี้ พวกเขากลับได้ตั้งภาคีคู่เคียงกับพระองค์ คือการทำให้เสมอเหมือนหรือ
เทียบเคียงกับอัลลอฮ์ﷻ หรือทำให้มีคู่เคียงกับพระองค์ในการอิบาดะฮ์ของพวกเขา เพื่อให้หลงจาก
ทางของอัลลอฮ์ﷻ คือ จะให้หมดไปจากผู้ที่เขาต้องการจะให้ความเป็นหนึ่งเดียวกับอัลลอฮ์ﷻ และ
การศรัทธาต่อความเป็นเอกภาพของพระองค์ การยอมรับพระองค์ และการเข้าสู่ศาสนาอิสลาม

อัลลอฮ์ﷻ ตรัสเช่นเดียวกันว่า

﴿إِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾

(العنكبوت: 65)

ความว่า: “ดั่งนั้นเมื่อพวกเขาขึ้นขี่เรือ พวกเขาวิงวอนต่ออัลลอฮ์
เป็นผู้บริสุทธิ์ใจในการขอพรต่อพระองค์ ครั้นเมื่อพระองค์ทรง
ช่วยพวกเขาให้ขึ้นบก แล้วพวกเขาก็ตั้งภาคีต่อพระองค์

(อัลอันกะบูต: 8)

อัลกุฎฎีบีย (al-Qurtubiy, 1964: 13/363) กล่าวในตีฟสิรของเขาว่า : “อัลลอฮ์
ﷻ ทรงกล่าวถึงพวกเขาว่าเมื่อพวกเขาโดยสารเรือพวกเขากลัวจมน้ำตายพวกเขาเลยขอคู่ออกจาก
พระองค์ด้วยเจตนาที่แท้จริง และพวกเขาก็ละทิ้งการอิบาดะฮ์รูปเจีวิดต่างๆและคู่อต่อพระองค์
ครั้นเมื่อพระองค์ทรงให้พวกเขาถอดพ้นขึ้นบก พวกเขากลับตั้งภาคีต่อพระองค์โดยการวิงวอนขอต่อ
สิ่งอื่นนอกจากพระองค์”

ท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า

((الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ))

(أخرجه أبو داود، د.ت.: 1479)

ความว่า: “การขอคู่อ คือการอิบาดะฮ์”

(บันทึกโดย Abū dāwūd , n.d.: 1479)

และอัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ
عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

(غافر: 60)

ความว่า: “และพระเจ้าของพวกเขาเจ้าตรัสว่า จงวิงวอนขอต่อข้า ข้า
จะตอบรับแก่พวกเขา ส่วนบรรดาผู้โอหังต่อการเคารพภักดีข้าฉัน
จะเข้าไปอยู่ในนรกอย่างต่ำต้อย”

(ขอฟิร: 60)

ดังนั้นการวิงวอนขอต่ออัลลอฮฺﷻอันเนื่องมาจากการทำเช่นนั้นเป็นการทำอิบาดะฮ์ที่ดีที่สุดแล้วถ้าใครที่ไปทำการวิงวอนขออื่นจากอัลลอฮฺﷻ การขอจากผู้อื่นในสิ่งที่เขาไม่มีให้หรือเขาทำให้ไม่ได้ แน่แน่นอนเขาได้ตกอยู่ในการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺﷻแล้ว

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ﴾

(الأحقاف: 5-6)

ความว่า: “และใครเล่าจะหลงทางมากไปกว่าผู้ที่วิงวอนขออื่นจากอัลลอฮ์ที่มันจะไม่ตอบรับ (การวิงวอนของ) เขาจนถึงวัน قيامะฮ์ และพวกมันเฉยเมย ต่อการวิงวอนขอของพวกเขา และเมื่อมนุษย์ถูกรวมให้มาชุมนุมกัน พวกมัน (เจวีต) จะเป็นศัตรูกับพวกเขา และจะเป็นผู้ปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา”

(อัลอะฮ์กอฟ: 5-6)

และการห้ามจากการตั้งภาคีก็เคียงคู่ด้วยกับคำสั่งที่สำคัญคือการทำอิบาดะฮ์ ทำการเคารพสักการะต่อพระองค์ ซึ่งเป็นสาเหตุแห่งการสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย ดังที่อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

(الذاريات: 56)

ความว่า: “และข้ามิได้สร้างญิน และมนุษย์เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อเคารพภักดีต่อข้า”

(อัชชะริยัต: 56)

อิบนุกะษีร์(Ibn-Kthir, 1981: 2/280) กล่าวว่า: อัลลอฮฺﷻทรงใช้ให้ทำการอิบาดะฮ์ต่อพระองค์เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ห้ามมิให้มีการภาคีใดๆสำหรับพระองค์เพราะว่าพระองค์นั้นคือ “ผู้ทรงสร้างผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพผู้ทรงประทานความโปรดปราน ผู้ทรงประเสริฐกว่าบรรดาสິงที่พระองค์ทรงสร้างทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นพระองค์คือผู้ทรงสิทธิเหนือบรรดาสິงต่างๆทั้งหลายในการศรัทธาต่อพระองค์และไม่มีภาคีใดๆสำหรับพระองค์”

มีรายงานจากท่านอับดุลลอฮฺกล่าวว่า ท่านเราะสูลﷺกล่าวว่า

((مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نَدَا دَخَلَ النَّارَ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 4497)

ความว่า: “บุคคลใดก็ตามที่เสียชีวิตโดยที่เขาวิงวอนขอสิ่งอื่น เหมือนกับที่วิงวอนขอต่ออัลลอฮฺเขาจะต้องอยู่ในไฟนรก”

(บันทึกโดย al- Bukhary, n.d.: 4497)

ผู้ที่ตั้งภาคีกับอัลลอฮฺ^ﷻในเรื่องของอิบาดะฮฺเขาจะเข้านรกและชะดีษดังกล่าวยังเป็นหลักฐานสำคัญอีกเช่นเดียวกันที่บ่งบอกถึงเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺซึ่งเป็นที่ยึดกันว่า อิบาดะฮฺคือหนึ่งในความหมายของเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ อัลลอฮฺ^ﷻตรัสว่า

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

(الفاتحة: 5)

ความว่า: “เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกข้าพระองค์เคารพอิบาดะฮฺ และเฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกข้าพระองค์ขอความช่วยเหลือ”

(อัลฟาติฮะฮฺ: 5)

อายะฮฺดังกล่าวบ่งชี้ว่า ทุกรูปแบบของการอิบาดะฮฺต้องมุ่งสู่พระองค์เป็นหนึ่ง ผู้ซึ่งสามารถตอบรับคำวิงวอนได้ การนำสิ่งอื่นมาเป็นตัวกลางในการวิงวอนจึงไม่มีความจำเป็นใดๆทั้งสิ้น เรื่องเหล่านี้ได้รับการตอกย้ำในอายะฮฺต่างๆมากมายซึ่งชี้ให้เห็นถึงความใกล้ชิดระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ดังต่อไปนี้

พระองค์อัลลอฮฺ^ﷻตรัสว่า

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

(البقرة: 186)

ความว่า: “และเมื่อบ่าวของข้าถามเจ้าถึงข้า แล้วก็ (จงตอบเถิดว่า) แท้จริงข้าฉันอยู่ใกล้ ข้าจะตอบรับคำวิงวอนของผู้ที่วิงวอน เมื่อเขาวิงวอนต่อข้า ดังนั้น พวกเขาจงตอบรับข้าเถิด และศรัทธาต่อข้า เพื่อว่าพวกเขาจะได้อยู่ในทางที่ถูกต้อง”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ: 186)

จากอายะฮฺต่างๆที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการวิงวอนขอต่อสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากอัลลอฮฺ^ﷻนั้นเป็นการตั้งภาคีกับพระองค์จำเป็นที่พวกเขาจะต้องหลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากมันและหันหน้าสู่การเคารพภักดี การอิบาดะฮฺ การขอความช่วยเหลือต่อพระองค์เท่านั้น เขาจะต้องขอบคุณอัลลอฮฺ^ﷻให้มากๆในความช่วยเหลือของพระองค์

2. อัลลอฮฺ^ﷻได้กล่าวถึงความกลัวที่เป็นอิบาดะฮฺนั้นคือการกระทำด้วยความนอบน้อม ถ่อมตนและจงรักภักดี และถ้าหากผู้ใดที่เกรงกลัวสิ่งอื่นจากอัลลอฮฺ^ﷻในรูปแบบนี้ และมี

ความเชื่อมั่นว่าพวกมันมีความสามารถในสิ่งที่ไม่มีความสามารถ เช่น เกรงกลัวว่าเขาจะทำให้เกิดความเจ็บป่วยความยากจน การโดนสังหารด้วยความประสงค์ของเขาผู้นั้นเท่ากับว่าผู้ที่กลัวเช่นนั้นเขาได้ตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ

อัลลอฮฺได้กล่าวถึงพวกมุชริกีนที่มีความเชื่อมั่นต่อเจวีตของพวกเขาว่าทำสิ่งดังกล่าวข้างต้นได้ และขูให้ท่านนบีมุฮัมมัดกล่าวด้วยเจวีตของพวกเขา พระองค์อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾

(الزمر: 36)

ความว่า: “อัลลอฮฺจะมีทรงเป็นผู้พอเพียงแก่บ่าวของพระองค์ดอกหรือ และพวกเขาขู่เจ้าให้กลัวด้วยเจวีตต่างๆอื่นจากพระองค์ และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงให้เขาหลงทาง ดังนั้นสำหรับเขาจะไม่มีผู้ชี้ทาง”

(อัลซุหมร: 36)

อิบนุกะษีร (Ibn Kthir, 1981: 7/100) กล่าวอธิบายถึงการขูให้ท่านนบีมุฮัมมัดกล่าว: “ว่าพวกมุชริกีนนั้นได้ทำให้ท่านเราะสูลกล่าว และพวกเขาได้ขูให้เกิดความกลัวด้วยกับรูปเจวีตต่างๆและพระเจ้าต่างๆของพวกเขา ซึ่งพวกเขาได้วิงวอนขอต่อมันอื่นจากอัลลอฮฺในสภาพที่โง่เขลาและหลงผิดของพวกเขา”

และอัลลอฮฺตรัสว่า

﴿قُلْ أَغْيَبَ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾

(الزمر: 64)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านใช้ให้ฉันเคารพสักการะสิ่งอื่นจากอัลลอฮฺกระนั้น หรือโอ้ปวงบ่าวผู้โง่เขลาเอ๋ย”

(อัลซุหมร: 64)

นี่เป็นการกลัวสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจากผู้บูชาหลุมฝังศพและอื่นๆจากดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นรูปปั้น รูปเจวีตต่างๆพวกเขากลัวต่อมัน และพวกเขาขูผู้ศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียวให้กลัวต่อรูปเจวีตเหล่านั้นเมื่อบรรดาผู้ศรัทธาปฏิเสธที่จะเคารพบูชามัน และบรรดาผู้ศรัทธาสั่งใช้ให้พวกเขามีความบริสุทธิ์ใจในการเคารพภักดีเพื่ออัลลอฮฺเท่านั้น

และความกลัวประเภทนี้คือส่วนหนึ่งที่สำคัญจากประเภทต่างๆของอิบาดะฮฺที่จำเป็นจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮฺแต่เพียงผู้เดียว อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿إِنَّمَا ذِكُّمُ الشَّيْطَانَ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

(آل عمران: 175)

ความว่า: “แท้จริงชัยฏอนนั้น เพียงชู้ได้ เฉพาะบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามมันเท่านั้น ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่ากลัวพวกเขา และจงกลัวข้าเถิด หากพวกเจ้าเป็นผู้ศรัทธา”

(อาล อิมรอน: 175)

อัลลอฮ์ﷻตรัสอีกว่า

﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ﴾

(المائدة: بعض من آية 3)

ความว่า: “ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่ากลัวพวกเขา และจงกลัวข้าเถิด”

(อัลมาอิดะฮฺ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่3)

ดังนั้นผู้ใดที่กลัวสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ﷻแล้วไซ้ แน่แท้เขาได้ตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ﷻ ซึ่งเป็นภาคีที่ยิ่งใหญ่ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ﴾

(البقرة: بعض من آية 165)

ความว่า: “และในหมู่มนุษย์นั้น มีผู้ที่ยึดถือบรรดาภาคีอื่นจากอัลลอฮ์ ซึ่งพวกเขารักภาคีเหล่านั้น เช่นเดียวกับรักอัลลอฮ์”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่165)

อิบนุกัยยิม (ibn Qaiyim, n.d.: 1/142) ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮ์นี้ในศัพท์สรีรของเขา ว่า: “อัลลอฮ์ﷻทรงบอกให้ทราบว่าคุณใดก็ตามที่เขารักสิ่งหนึ่งสิ่งใดเช่นเดียวกับที่เขารักอัลลอฮ์ﷻ ดังนั้นเขาคือผู้หนึ่งที่ได้ถือเอาบรรดาภาคีอื่นจากอัลลอฮ์ﷻในด้านความรัก การสร้าง และการให้ความยิ่งใหญ่ของความเป็นพระเจ้า”

อิบนุกะษีร์ (ibn Kathir, 1999: 7/476) กล่าวในศัพท์สรีรของเขาว่า: “อัลลอฮ์ﷻทรงกล่าวถึงสภาพของพวกมุชริกีนในโลกดุนยาและสิ่งที่พวกเขาจะได้รับในโลกอาคิเราะฮฺจากการลงโทษ เนื่องจากพวกเขาทำให้อัลลอฮ์ﷻมีภาคีซึ่งพวกเขาทำให้ภาคีนั้นเทียบเท่ากับอัลลอฮ์ﷻและพวกเขาให้ความรักต่อพวกมันเช่นเดียวกับรักอัลลอฮ์ﷻ”

อัลลอฮ์ﷻทรงอภัยโทษสำหรับผู้ที่กระทำความผิดต่างๆโดยที่เขาไม่ใช่ผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์มีอะตีดะฮฺของท่านเราะสูลﷺได้กล่าวว่า อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

((يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِفُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقَيْتَنِي لَا تَشْرِكُ

بِي شَيْئًا لَا تَبْرَأُكَ بِفُرَايَا مَغْفِرَةً))

(أخرجه الترمذي، 1975: 3540)

ความว่า: “ไอ้ลูกหลานของอาดัมเอ๋ย (มนุษย์) หากเจ้ามาหาข้า
พร้อมความผิดต่างๆจนเต็มท้องแผ่นดินแต่เจ้ามาหาข้าโดยมิได้
มีการตั้งภาคีใดๆต่อข้า ข้าจะมาหาเจ้าด้วยการให้อภัยเต็ม
แผ่นดิน”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1975: 3540)

ในเตาฮีดอัลลอฮฺฮียะฮฺฮั้น จะมีเตาฮีดอื่นรวมอยู่ด้วยกล่าวคือ เตาฮีดอรรูบูบียะฮฺ
นั้นจะรวมอยู่ภายใต้เตาฮีดอัลลอฮฺฮียะฮฺฮฺเพราะผู้ใดเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺﷻเพียงพระองค์เดียวโดยไม่
ตั้งภาคีกับสิ่งใด แน่แน่นอนเขาจะต้องยอมรับว่าพระองค์คือ ผู้อภิบาลของเขา พระองค์คือผู้บันดาลผู้
อำนาจคุณ ผู้ลงโทษ พระองค์ผู้เดียวที่สมควรแก่การเคารพภักดี

ทั้งนี้พบว่า บรรดามุชริกีนนั้นจะไม่สักการะบูชา พระเจ้าองค์เดียวแต่จะ
สักการะบูชาพระเจ้าต่างๆ หลากหลายโดยอ้างว่าเพื่อใช้เป็นสื่อเข้าใกล้ชิดต่ออัลลอฮฺﷻทั้งๆที่ยอมรับ
หรือทราบดีอยู่แล้วว่าสิ่งเหล่านั้นไม่สามารถให้ประโยชน์หรือให้โทษใดๆได้เลย

ด้วยพฤติกรรมนี้จึงไม่ถือว่าพวกเขาเป็นมุอิมินผู้ศรัทธาทั้งๆที่พวกเขาที่ยอมรับต่อ
เตาฮีดอรรูบูบียะฮฺแต่กลับเรียกพวกเขาว่า กุฟฟาร ผู้ปฏิเสธ เนื่องจากพวกเขาได้ยึดเอาสิ่งอื่นขึ้นเป็น
ภาคีในการทำอิบาดะฮฺนั่นเอง

การอิบาดะฮฺต่างๆทุกชนิดต้องแสดงต่ออัลลอฮฺﷻองค์เดียวเท่านั้น จะเอาสิ่งใดๆอื่น
เป็นสืบทิหรือคุณสมบัติเฉพาะของพระผู้ทรงสร้างมาใช้แก้มักคลุกไม่ได้

แท้จริงเตาฮีดอัลลอฮฺฮียะฮฺฮั้นมีเป้าหมายก็คือ ให้การอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺﷻเพียง
พระองค์เดียวทั้งด้านอวัยวะร่างกายและจิตใจ

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾

(الأنعام: 162-163)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า แท้จริงการละหมาดของฉัน
และการอิบาดะฮฺ ของฉัน และการมีชีวิตของฉัน และการตายของ
ฉันนั้นเพื่ออัลลอฮฺผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลกเท่านั้น ไม่มีภาคีใด
ๆ แก่พระองค์ และด้วยสิ่งนั้นแหละข้าพระองค์ถูกใช้ และข้า
พระองค์คือคนแรกในหมู่ผู้สวามิภักดิ์ทั้งหลาย”

(อัลอันอาม: 162-163)

อิบาดะฮฺนั้นจะต้องสอดคล้องกับคำสั่งใช้ของอัลลอฮฺﷻคำสั่งของท่านเราะฮูลุ
ฉะนั้นการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺﷻด้วยการอิบาดะฮฺ การนอบน้อมหรือการเชื่อฟังก็ตามคือสิ่งยืนยัน
คำปฏิญาณตน ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺﷻในอีกนัยยะหนึ่งว่า สิ่งใดๆไม่มีสิทธิถูก
สักการะบูชา เว้นแต่อัลลอฮฺﷻองค์เดียวเท่านั้น

ฉะนั้นแนวทางของสลัฟคือพวกเขาจะเคารพภักดีอัลลอฮ์ﷻเพียงองค์เดียวพวกเขาจะไม่วิงวอนขอต่อสิ่งใดนอกจากอัลลอฮ์ﷻจะไม่ขอความช่วยเหลือจากสิ่งใดนอกจากอัลลอฮ์ﷻจะไม่เกรงกลัวผู้ใดนอกจากอัลลอฮ์ﷻพวกเขาจะปฏิบัติตนเพื่อเข้าใกล้อัลลอฮ์ﷻด้วยการเชื่อฟังการเคารพภักดี และด้วยการทำความดี

อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

(النساء: بعض من آية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮ์เถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่36)

และอัลลอฮ์ﷻตรัสอีกว่า

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

(الذاريات: بعض من آية 56)

ความว่า: “และข้ามิได้สร้างญิน และมนุษย์เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อเคารพภักดีต่อข้า”

(อัชชะริยาต: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 36)

อิมามอัชชาฟีอีย กล่าวว่ (خلق الله الخلق لعبادته) ความว่า “อัลลอฮ์ﷻทรงบังเกิดมนุษย์เพื่อเคารพภักดีต่อพระองค์” (al-Shāfi‘iy, 1990: 4/167) และทรงประทานลงมาถึงสิ่งที่ทำให้ท่านเราะสูลﷺมั่นคงอยู่กับพระองค์ในเมื่อท่านเดือดร้อนจากการทำร้ายของพวกมุชริกีน

จากคำอธิบายของอิมามอัชชาฟีอียข้างต้นปรากฏว่าฮิกมะฮฺ (วิทย์ปัญญา) ในการสร้างญินและมนุษย์และการส่งบรรดาเราะสูลทั้งหลายคือ การให้ความเป็นเอกะต่ออัลลอฮ์ﷻโดยการอิบาดะฮฺ

และพระองค์ได้กล่าวถึงสภาพผู้ที่หันเหจากการเคารพบูชาเจวีตและมุ่งสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى﴾

﴿فَبَشِّرْ عِبَادِ﴾

(الزمر: 17)

ความว่า: “และบรรดาผู้ที่หลีกเลี่ยงให้ห่างจากพวกเจวีตเพื่อที่จะไม่สักการะบูชามัน และหันไปจงรักภักดีต่ออัลลอฮ์ สำหรับพวกเขานั้นมีข่าวดี ดังนั้นเจ้าจงแจ้งข่าวดีแก่ปวงบ่าวของข้า”

(อัซซุมร์: 17)

อัญญาอะบะรีย (al-Tabariy, 1997: 21/272) กล่าวอธิบายในตัฟสีรของเขาว่า : บรรดาผู้ที่หลีกเลี่ยงให้ห่างจากพวกเจ็ด คือพวกเขาได้หลีกเลี่ยงให้ห่างจากการอวดอวดทุกสิ่งทีเผลอพลักการะอื่นจากอัลลอฮฺ ﷻ ท่านมูญาฮิดกล่าวว่า: อัญญาฮุซุด คือ “อัสซัยญอน” (มารร้าย) และพวกเขาได้เห็นไปจงรักภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ คือพวกเขาได้กลับเนื้อกลับตัวต่ออัลลอฮฺ ﷻ และหันกลับไปสู่การยอมรับความเป็นหนึ่งเดียวของพระองค์ ปฏิบัติตามด้วยการเชื่อฟังพระองค์ และให้ความบริสุทธิ์จากการมีพระเจ้าอื่น หรือการเทียบเคียงกับพระองค์ที่นอกเหนือจากพระองค์ ดังนั้นพวกเขาได้รับข่าวดีคือสวรรค์

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสต่ออีกว่า

﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ
وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾

(الزمر: 18)

ความว่า: “บรรดาผู้ที่สดับฟังคำกล่าวแล้วปฏิบัติตามที่ดีที่สุดของมัน
ชนเหล่านี้คือบรรดาผู้ที่อัลลอฮฺทรงชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องแก่พวกเขา
และชนเหล่านี้พวกเขาคือผู้ที่มีสติปัญญาใคร่ครวญ”

(อัสซุมร์: 18)

อัญญาอะบะรีย (al-Tabariy, 1997: 21/273-274) กล่าวอธิบายในตัฟสีรของเขาว่า : อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า เจ้าจงแจ้งข่าวดีแก่บ่าวของฉันทันทีซึ่งพวกเขาได้ฟังคำกล่าวที่ได้กล่าวขึ้น ดังนั้นพวกเขาจะปฏิบัติตาม ฉันทได้ชี้แนะเขาและให้ทางนำแก่เขา และชี้แนะเขาถึงการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ ﷻ และพวกเขาได้ปฏิบัติตามด้วยการเชื่อฟัง และพวกเขาจะละทิ้งสิ่งทีนอกเหนือจากดังกล่าว จากคำพูดซึ่งไม่บังชี้ถึงการได้รับการชี้แนะและทางนำไปสู่เส้นทางที่ถูกต้อง

จากอายะฮ์ดังกล่าวนั้นพระองค์ทรงกล่าวถึงบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์ซึ่งพวกเขาได้ปลีกตัวออกห่างจากการเคารพสักการะสิ่งอื่นนอกจากพระองค์ เป็นผู้ให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ ﷻ หนึ่งเดียวหันหน้าเข้าหาพระองค์เป็นผู้ที่เชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์ แน่نونพวกเขาจะได้รับแจ้งข่าวดีจากการกระทำของพวกเขาคือสวนสวรรค์

จากอายะฮ์ดังกล่าวเกี่ยวกับเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ สรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพภักดี คู่ควรแก่การอวดอวดทั้งหมดต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจหวังในการตอบแทนผลบุญแห่งสวนสวรรค์จากพระองค์เนื่องจากเขาเป็นบ่าวที่ยำเกรง

4.3. ศึกษาวิเคราะห์อายะฮ์ต่างๆ เกี่ยวกับเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ วัตถุประสงค์ในสุเราะฮ์อัสซุมร์

จากการศึกษาพบว่าอายะฮ์ที่พูดถึงพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ มีจำนวน 14 อายะฮ์ ที่พูดถึงพระนามของพระองค์จำนวน 6 อายะฮ์ และที่พูดถึงคุณลักษณะของพระองค์มีจำนวน 9 อายะฮ์ด้วยกัน แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ ทรงมีพระนามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสูงส่งพระองค์ทรงมีพระนามและคุณลักษณะอันสมบูรณ์จากความบกพร่องทั้งหลาย

4.3.1 ได้พูดเกี่ยวกับพระนามของอัลลอฮฺﷻดังปรากฏในท้ายอายะฮฺของอัลกุรอาน สุเราะฮฺอัลซุหม์รดังต่อไปนี้

1. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮฺﷻพระองค์คือ (ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ) อายะฮฺที่พูดเกี่ยวกับเรื่องการประทานคัมภีร์อัลกุรอาน อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

(الزمر: 1)

ความว่า: “คัมภีร์นี้เป็นการประทานลงมาจากอัลลอฮฺ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัลซุหม์ร: 1)

คัมภีร์อัลกุรอานที่ถูกประทานลงมานั้นมาจากอัลลอฮฺﷻ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงกระทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความปรีชาญาณของพระองค์เพียงองค์เดียว

อิบนุกะษีร(ibn Kathir, 1999: 7/84) กล่าวในตัฟสีรของเขาว่า: อัลกุรอานถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺﷻผู้ทรงอำนาจคือทรงหนทาน เข้มแข็ง และผู้ทรงปรีชาญาณ คือ “ในคำพูดต่างๆของพระองค์และการกระทำต่างๆของพระองค์ และบทบัญญัติของพระองค์และความสามารถของพระองค์”

อัลฏะบะรีย (al-Tabariy, 1997: 21/248) กล่าวอธิบายในตัฟสีรของเขาว่า: อัลกุรอานถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺﷻผู้ทรงอำนาจ คือ “ในการลงโทษจากบรรดาศัตรูของพระองค์ และทรงปรีชาญาณ คือในการบริหารจัดการของพระองค์ การสร้างของพระองค์ ไม่มีใครอื่นจากพระองค์ ดังนั้นไม่เป็นอย่างแน่นอน ในความสงสัยจากดังกล่าวนี้”

อุมมุศอฟัร อัสสัมอานีย (abu Musaffar al-Sam‘Āni.1997: 4/457) ได้อธิบาย { الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ } ผู้ทรงอำนาจผู้ทรงปรีชาญาณ คือ “ผู้ทรงอำนาจในการครอบครองของพระองค์ ผู้ทรงปรีชาญาณในกิจการของพระองค์”

จากอายะฮฺดังกล่าวที่อธิบายถึงพระนามของอัลลอฮฺﷻอันสวยงาม คือพระองค์ทรงอำนาจ ทรงปรีชาญาณในทุกๆคำพูดและการกระทำของพระองค์ทุกอย่าง ทรงเป็นผู้ที่มีอำนาจในการสร้างการปกครองคุ้มครองดูแลกิจการต่างๆด้วยความปรีชาญาณของพระองค์

อัลลอฮฺﷻคือผู้ทรงอำนาจและทรงปรีชาญาณอย่างยิ่ง ในทุกสิ่งทุกอย่างที่คู่ควรกับพระองค์ เช่นเดียวกันยังได้ปรากฏอยู่ในสุเราะฮฺอัลอะฮกอฟ อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

(الأحقاف: 2)

ความว่า: “การประทานลงมาของคัมภีร์นี้จากอัลลอฮฺ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัลอะฮกอฟ: 2)

พระนามของพระองค์ ที่บ่งชี้ว่าพระองค์ทรงเดชานุภาพ (อำนาจ) ทรงปรีชาญาณยิ่ง ในทุกๆ ด้านไม่ใช่แค่การประทานคำภีร์อัลกุรอานลงมาเท่านั้น ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อื่นๆ อีก มากมายเช่นกันในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

(الحديد: 1)

ความว่า: “สิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและในแผ่นดินต่างแซ่ซ้องสดุดี แต่อัลลอฮ์ และพระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัลฮะดีด: 1)

เช่นเดียวพระนามของพระองค์ยังปรากฏอยู่ในตัวบทอะดีษของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ เช่นกัน มีสายรายงานจากท่านอับดุลบาสิตได้กล่าวว่า : จากท่านเราะฮ์ลุกล่าวว่

((إِنَّكُمْ مَخْشُورُونَ وَإِنَّ نَاسًا يَأْتِيهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ، فَأَقُولُ كَمَا

قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ: { وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ } [المائدة:

[117] إِلَى قَوْلِهِ { الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ } [البقرة: 129]))

(أخرجه البخاري، د.ت.: 4626)

ความว่า: “แท้จริงพวกท่านเป็นผู้ที่ถูกข่มขู่ และแท้จริงมนุษย์คนหนึ่งเขาจะถูกนำไปด้วยกับพวกเขาทางด้านซ้าย ดังนั้นฉันจะกล่าวเช่นเดียวกับบ่าวที่ดีคนนั้นกล่าว: {และข้าพระองค์ยอมเป็นพยานยืนยันต่อพวกเขาในระยะเวลาที่ข้าพระองค์อยู่ในหมู่พวกเขา} (อัลมาอิดะฮ์: 117) และยังคงคำพูดของพระองค์ว่า {ผู้ทรงเดชานุภาพและปรีชาญาณ} (อัลบะเกาะเราะฮ์: 129)”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, n.d.: 4626)

ดังนั้นพระนามของพระองค์ (ผู้ทรงอำนาจเดชานุภาพและทรงปรีชาญาณ) ไม่มีผู้ใดสามารถสั่นคลอนอำนาจของพระองค์ได้เพราะพระองค์ทรงมีอำนาจอันยิ่งใหญ่โดยพระองค์เองอย่างปราศจากผู้เสมอเหมือนและทุกสิ่งทุกอย่างล้วนต้องพึ่งพาต่อพระองค์

2. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮ์ﷻพระองค์คือ (ผู้ทรงเอเกะ ผู้ทรงพิชิต) เกี่ยวกับพระองค์ทรงให้ความบริสุทธิ์กับตัวของพระองค์เองในการมีพระบุตร ทรงเป็นเอเกะและการพิชิตเป็นการปฏิเสธการมีสิ่งทีคู่เคียงกับพระองค์ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ

اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

(الزمر: 4)

ความว่า: “หากอัลลอฮฺทรงประสงค์จะมีพระโอรส แน่นอนพระองค์ จะทรงเลือกจากสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างมาตามทีพระองค์ทรงประสงค์มหาบริสุทธิ์แห่งพระองค์ท่าน พระองค์คืออัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต”

(อิซซุมัร: 4)

อัลลอฮฺﷻทรงกล่าวถึงตัวของพระองค์เองว่า ผู้ทรงเอกะเพราะความเป็นเอกะย่อมขัดกับการมีบุตร และพระองค์คือทรงพิชิตเพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมถูกพิชิตภายใต้การพิชิตของพระองค์เป็นการปฏิเสธสิ่งที่คู่เคียงกับพระองค์

อัญญาอะบะรียะ (al-Tabariy, 1997: 21/248) กล่าวอธิบายในตัฟซีร์ของเขาว่า : พระองค์ทรงเอกะ คือ “ทรงเป็นหนึ่งเดียวไม่มีหุ้นส่วนใดๆกับพระองค์ในการครอบครองของพระองค์และการปกครองของพระองค์ และพระองค์ทรงพิชิต คือสำหรับการสร้างของพระองค์ด้วยความสามารถของพระองค์ ดังนั้นทุกสิ่งทุกอย่างต้องยอมจำนนต่อพระองค์และจากการมีพลังของพระองค์ ต้องนอบน้อมต่อพระองค์”

อิบนุกะษีร์ (ibn Kathir, 1999: 7/85) กล่าวในตัฟซีร์ของเขาว่า: มหาบริสุทธิ์แห่งพระองค์ท่าน พระองค์คืออัลลอฮฺﷻผู้ทรงเอกะผู้ทรงพิชิต คือ “อัลลอฮฺﷻทรงให้ความบริสุทธิ์ต่อตัวพระองค์เอง และทรงบริสุทธิ์จากการมีบุตรสำหรับพระองค์ เพราะแท้จริงพระองค์ทรงเป็นหนึ่งเดียว ทรงเป็นที่หนึ่ง เป็นบุคคลที่เป็นที่พึ่งซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างของบ่าวสำหรับพระองค์ ความยากจนสำหรับเขา และพระองค์ทรงร่ำรวยจากสิ่งนอกเหนือจากเขา ซึ่งแน่นอนพระองค์ทรงชนะพิชิตทุกสิ่ง ทุกๆอย่าง ดังนั้นต้องยอมแพ้ต่อพระองค์และจำนนต่อความต่ำต้อย และยอมอ่อนน้อมต่อพระองค์”

จากอายะฮ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าแท้จริงพระนามอันสวยงามของพระองค์ (ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต) คือ อัลลอฮฺﷻผู้ที่เป็นหนึ่งเดียวในการปกครอง บริหารจัดการ ผู้ที่ทรงบริสุทธิ์จากการมีบุตรและภรรยา ทรงเป็นหนึ่งเดียวเท่านั้น และทุกอย่างต้องยอมจำนนต่อการพิชิตของพระองค์ ไม่มีพลังอำนาจใดๆที่จะเทียบเท่ากับพระองค์ทุกอย่างต้องอยู่ภายใต้อำนาจของพระองค์

พระนามของพระองค์ ที่บ่งชี้ว่าพระองค์คือผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อื่นๆอีกเช่นกัน ในอัลกุรอาน

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾

(إبراهيم: 48)

ความว่า: “วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย (ก็เช่นเดียวกัน) พวกเขาจะปรากฏตัวต่อหน้าอัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต”

(อิบรอฮีม: 48)

มนุษย์จะปรากฏตัวขึ้นในวันฟื้นคืนชีพ ต่อหน้าพระเจ้าของเขา ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต อัลลอฮ์ﷻ ทรงเป็นหนึ่งเดียวคือทรงมีอยู่หนึ่งเดียวไม่มีสอง และทรงเป็นหนึ่งในทุกๆด้านไม่มีสิ่งใดสามารถแข่งขันหรือเทียบเคียงกับพระองค์ และพระองค์ผู้ทรงพิชิตโดยเด็ดขาด พลังและอำนาจของสิ่งต่างๆย่อมต้องมลายสิ้นเมื่อเทียบกับอำนาจและพลังของพระองค์อำนาจทั้งหลายล้วนอยู่ภายใต้อำนาจของพระองค์

ดังนั้นสรุปได้ว่า แท้จริงพระองค์นั้นทรงเป็นหนึ่งเดียว เป็นที่หนึ่งที่ทรงเป็นที่พึ่ง พระองค์ทรงพิชิต เป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งต้องยอมจำนนต่อพระองค์

3. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮ์ﷻ พระองค์คือ (ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยโทษ) เกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ﷻ ในการสร้างสิ่งต่างๆให้ดำเนินไปตามวาระที่กำหนดไว้ ด้วยอำนาจของพระองค์ อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكْوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكْوِّرُ
النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ أَلَا
هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفَّافُ ﴾
(الزمر: 5)

ความว่า: “พระองค์ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดินด้วยความจริงอันชัดแจ้ง พระองค์ทรงให้กลางวันคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางวัน และทรงให้กลางวันคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางคืน และทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่ได้กำหนดไว้ พิงทราบเถิด พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมาก”

(อัลซุมร: 5)

อัลลอฮ์ﷻ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างในชั้นฟ้าและแผ่นดิน มีลักษณะที่สมบูรณ์ยิ่ง พระองค์ทรงให้กลางวันและกลางคืนไล่ตามซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว ทรงให้ดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ต่างโคจรไปตามวาระที่ถูกกำหนดไว้เพื่อประโยชน์แก่มนุษย์ ซึ่งทั้งหมดนี้พึงทราบเถิด แท้จริงอัลลอฮ์ﷻ เท่านั้นที่เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างยิ่ง

อิบนุกะซีร (Ibn Kthir, 1999: 7/786) ได้อธิบายความหมายของพระนาม ของอัลลอฮ์ﷻ (أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفَّافُ) ในอายะฮ์นี้ว่า พิงทราบเถิด (พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมาก) หมายถึง “พระองค์ทรงมีอำนาจ ทรงเดชานุภาพ และทรงยิ่งใหญ่ไพศาล และพระองค์คือผู้ทรงอภัยโทษสำหรับผู้ที่เขาฝ่าฝืนพระองค์ ต่อมาเขาได้กลับเนื้อกลับตัวและสำนึกผิดต่อพระองค์”

อัลคุรฎูบีย (al-Qurtubiy, 1964: 15/235) กล่าวอธิบายในตัฟซีร์ของเขาว่า : พิงทราบเถิด (พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมาก) หมายถึง “ เป็นการเตือนให้ทราบเถิด

แท้จริงอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงอำนาจมากมาย และทรงอภัยโทษคือทรงลบล้างความผิดต่างๆของการสร้างของพระองค์ด้วยความเมตตาของพระองค์”

จากอายะฮ์ดังกล่าวสรุปได้ว่าพระองค์อัลลอฮ์ﷻทรงเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมากมายสำหรับปวงบ่าวของพระองค์ที่เขาได้ละเมิด ได้กระทำความผิดบาปทั้งหลายด้วยความเมตตาและอภัยอย่างยิ่ง

เช่นเดียวกันยังได้ปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์ศอดอายะฮ์ที่ 66 เกี่ยวกับเรื่องนี้ อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾

(ص: 66)

ความว่า: “พระเจ้าแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ในระหว่างทั้งสอง ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมากมาย”

(ศอด: 66)

พระนามของพระองค์ ที่บ่งชี้ว่าพระองค์คือผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมากมาย ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อื่นๆอีกเช่นกันในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿تَدْعُونِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ﴾

(غافر: 42)

ความว่า: “พวกท่านเชิญชวนฉันให้ปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และให้ฉันตั้งภาคีต่อพระองค์โดยที่ฉันไม่รู้มาก่อนเลยในเรื่องนั้น และฉันได้เชิญชวนพวกท่านไปสู่ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมากมาย”

(ขอฟิร: 42)

จากอายะฮ์ดังกล่าวทำให้ทราบว่าพระองค์คือผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการอภัยโทษอย่างกว้างขวางสำหรับผู้กลับเนื้อกลับตัวจากการกระทำความผิดบาปทั้งหลาย

4. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮ์ﷻพระองค์คือ (ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาอย่างยิ่ง) เกี่ยวกับบรรดาผู้ที่ละเมิดและกระทำความผิดอย่าได้หมดหวังจากความเมตตาและการอภัยโทษจากอัลลอฮ์ﷻ ดังที่อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

(الزمر: 53)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ปวงบ่าวของข้าเอ๋ย บรรดาผู้ละเมิดต่อตัวของพวกเขาเอง พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อพระเมตตาของอัลลอฮฺ แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงอภัยความผิดทั้งหลายทั้งมวล แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ”

(อัลซุหม์ร: 53)

อัญญาาะบะรียฺ (al-Tabariy, 2000: 21/311) ได้กล่าวอธิบายถึงการอภัยโทษของอัลลอฮฺ ﷻ คือ “แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ ทรงปิดบังความผิดต่างๆของเขาทิ้งหมดด้วยการให้อภัยโทษให้แก่พวกเขาจากการกระทำของเขา และทรงละทิ้งการลงโทษของพวกเขาต่อการกระทำผิดต่างๆ เมื่อเขาได้กลับเนื้อกลับตัวจากความผิดนั้น { إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ } แท้จริงพระองค์ทรงอภัยโทษทรงเมตตาเสมอต่อพวกเขาจากการลงโทษพวกเขาต่อความผิดต่างๆของพวกเข่า หลังจากที่เขาได้กลับเนื้อกลับตัวจากความผิดต่างๆนั้น แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ ดังนั้นผู้ที่ละเมิดกระทำผิดต่อตัวเอง ด้วยการฝ่าฝืนและกระทำบาปของพวกเข่า อย่าได้หมดหวังในความเมตตาของพระองค์”

จากอายะฮฺและคำอธิบายข้างต้นทำให้ทราบว่าแท้จริงพระองค์ทรงพร้อมที่จะให้อภัยโทษให้แก่ปวงบ่าวของพระองค์อย่าได้สิ้นหวังในความเมตตาของพระองค์

เช่นเดียวกันยังได้ปรากฏอยู่ในสุเราะฮฺอัลเกาะศอศ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لِي إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

(القصاص: 16)

ความว่า: “เขากล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์ แท้จริงข้าพระองค์ได้อธรรมต่อตนเอง ดังนั้นขอพระองค์ทรงอภัยให้แก่ข้าพระองค์ด้วย แล้วพระองค์ก็ได้อภัยให้เขา แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ”

(อัลเกาะศอศ: 16)

พระนามของพระองค์ ที่บ่งชี้ว่าพระองค์คือผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮฺอื่นๆอีกเช่นกันในอัลกุรอาน อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿تَبَّتْ عِبَادِي أَبِي أَنَا الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

(الحجر: 49)

ความว่า: “จงแจ้งแก่ปวงบ่าวของข้าว่า แท้จริงข้าคือผู้อภัย ผู้เมตตาเสมอ”

(อัลหิจญ์ร: 49)

พระนามของพระองค์ยังปรากฏอยู่ในตัวบทอะดีษของท่านนบีฮัมมัด ﷺ เช่นกัน มีสายรายงานจากท่านอบีบักร์ได้กล่าวว่า : แท้จริงเขาได้กล่าวแก่ท่านเราะสูล ﷺ ว่า

((عَلَّمَنِي دُعَاءً أَدْعُو بِهِ فِي صَلَاتِي، قَالَ: " قُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ))

(أخرجه البخاري، د.ت.: 834)

ความว่า: “ท่านจงสอนฉันหน่อยถึงดุอาที่ฉันจะขอต่อพระองค์ในการละหมาดของฉันท่านกล่าวว่า ท่านจงกล่าวว่า โอ้อัลลอฮ์ ﷻ แท้จริงฉันได้อธรรมต่อตัวของฉันเองเป็นการอธรรมอย่างมาก และไม่มีการอภัยโทษเว้นแต่พระองค์ท่าน ดังนั้นจงอภัยโทษให้แก่ฉันเป็นการอภัยจากพระองค์ท่านและทรงเมตตาต่อฉัน แท้จริงท่านเป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ”

(บันทึกโดย al- Bukhāriy, n.d.: 834)

ดังนั้นสรุปได้ว่าพึงทราบเถิดแท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงลงล้าง ทรงชำระบาปต่างๆ จากความผิดพลาดของปวงบ่าวอย่างเมตตาและอภัยอย่างที่สุด เพราะพระองค์คือผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ

5. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์คือ (ผู้ทรงดูแลคุ้มครอง) ทุกสิ่งทุกอย่างที่ ทรงสร้างมาอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(الزمر: 62)

ความว่า: “อัลลอฮ์ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครองทุกสิ่ง”

(อัลซุหมร: 62)

อิบนุกะซีร์ (Ibn Kthir, 1999: 7/111) ได้อธิบายว่า พระองค์ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างคือ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกให้ทราบว่า “ แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหมด และทรงเป็นพระเจ้าของสิ่งทั้งหมด และทรงครอบครองดูแลมัน และทรงบริหารจัดการในสิ่งนั้น และทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของพระองค์ และชัยชนะของพระองค์ และการเฝ้าดูแลของพระองค์”

จากอายะฮ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่าพระองค์ทรงมีพระนามอันสวยงามที่คู่ควรกับพระองค์ ผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตัวของพระองค์เอง

แท้จริงอัลลอฮ์ﷻพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครองทุกสิ่ง เช่นเดียวกันยังได้ปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อัลอันอาม อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(الأنعام: 102)

ความว่า: “นั่นแหละคืออัลลอฮ์ ผู้เป็นพระเจ้าของพวกเขา ไม่มีผู้ควรได้รับการเคารพสักการะนอกจากพระองค์ ผู้ทรงบังเกิดทุกสิ่งทุกอย่างเท่านั้นพวกเขาจึงเคารพสักการะพระองค์เกิด และพระองค์ทรงเป็นผู้รับมอบหมายให้คุ้มครองรักษาในทุกอย่างทุกอย่าง”

(อัลอันอาม: 102)

อิบนุกะษีร์ (Ibn Kthir, 1999: 3/309) ได้อธิบายความหมาย พระนามของอัลลอฮ์ ﷻ { وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ } ในอายะฮ์นี้ว่า “แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้รับมอบหมายในทุกอย่างทุกอย่าง คือทรงดูแลรักษา และทรงปกป้องคุ้มครองพระองค์ทรงบริหารทุกสิ่งนอกเหนือทั้งหมด และทรงประทานปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาและเผ่าดูแลพวกเขาทั้งกลางวันและกลางคืน”

พระนามของพระองค์ ที่บ่งชี้ว่าพระองค์คือผู้คุ้มครองรักษาในทุกอย่างทุกอย่าง” ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อื่นอีกเช่นกันในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(هود: 12)

ความว่า: “และบางทีเจ้าจะทิ้งบางส่วนของที่ถูกวะฮีย์มายังเจ้า และหัวอกของเจ้าจะอึดอัดต่อสิ่งนั้นโดยที่พวกเขาบอกว่า ทำไมเล่า ขุมทรัพย์จึงไม่ถูกส่งลงมา หรือทำไมมะลัก จึงไม่ถูกส่งลงมาพร้อมกับเขา แท้จริงเจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือนเท่านั้น และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงคุ้มครองรักษาทุกสิ่ง”

(ฮูด: 12)

ดังนั้นสรุปได้ว่า พึงทราบเถิดอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงคุ้มครองรักษาในทุกอย่างทุกอย่าง พระองค์ทรงประทานความสำเร็จแก่กิจการทั้งหลายตามที่พระองค์ทรงประสงค์ และยังพระองค์เท่านั้นที่ทุกคนต่างมุ่งหวังและมอบหมาย

6. ได้กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮ์ﷻ พระองค์คือ(ผู้ทรงรอบรู้) ทุกสิ่งทุกอย่างแม้กระทั่งภายในจิตใจของมนุษย์ดังคำรัสของอัลลอฮ์ﷻ ทรงตรัสว่า

﴿تَمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾

(الزمر: بعض من آية 7)

ความว่า: “แล้วยังพระเจ้าของพวกเจ้าคือการกลับของพวกเจ้า และพระองค์ก็จะทรงบอกเล่าพวกเจ้าในสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้ แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก”

(อัสซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 7)

อิบน์กะษีร (Ibn Kthir, 1999: 7/87) ได้อธิบายความหมาย พระนามของอัลลอฮ์ﷻ { رَبِّكُمْ } ในอายะฮ์นี้ว่า “แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก” คือ ความลับหรือสิ่งที่ซ่อนเร้นนั้น ไม่สามารถปิดบังต่อพระองค์ได้”

ท่านญะลาละดีน (jalal al-Din Muhammad bin Ahmad, n.d.: 1/607) ได้อธิบายในตัฟซีรของท่านจากอายะฮ์นี้ถึงพระนามของอัลลอฮ์ﷻ (แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก) หมายถึง “ด้วยกับสิ่งที่อยู่ในหัวใจ”

จากอายะฮ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่า พระนามของพระองค์ “พระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก” ทรงรอบรู้ในทุกสิ่งจากสิ่งที่เร้นลับที่ถูกปกปิดไว้ในจิตใจของเขาก็ตาม

ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อื่น ๆ อีกเช่นกันในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿أَلَا إِنَّهُمْ يَتَّبِعُونَ صُدُورَهُمْ لَيَسْتَخِفُّوهُ مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾

(هود: 5)

ความว่า: “พึงรู้เถิด แท้จริงพวกเขาปกปิดความลับในทรวงอกของพวกเขา เพื่อพวกเขาจะซ่อนความความเป็นศัตรูจากพระองค์ พึงรู้เถิด ขณะที่พวกเขาเอาเสื้อผ้าของพวกเขาปกคลุมตัวนั้น พระองค์ทรงรู้สิ่งที่พวกเขาปกปิด และสิ่งที่พวกเขาเปิดเผย แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก”

(ฮูด: 5)

พระองค์เป็นผู้ที่ทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่างแม้กระทั่งสิ่งที่ถูกซ่อนเร้นภายในจิตใจของพวกเขาและเช่นเดียวกันพระองค์คือผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่เร้นลับในชั้นฟ้าและแผ่นดิน

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾

(ฟาฏร: 38)

ความว่า: “แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับแห่งชั้นฟ้า ทั้งหลายและแผ่นดิน แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ใน ทรวงอก”

(ฟาฏร: 38)

พึงทราบเถิดแท้จริงอัลลอฮฺﷻทรงรอบรู้ยิ่งในทุกสิ่งทุกอย่างโดยทะลุปรุโปร่ง ไม่มี สิ่งใดสามารถลี้ลับลอบไปจากความรู้ของพระองค์ได้ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเร้นลับเพียงใดก็ตาม

ดังนั้นสรุปได้ว่า แท้จริงพระนามต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏในซูเราะฮ์ซุหมัร ทั้งหมดได้รวมไว้ซึ่งพระนามทั้งดงามอันวิจิตรเช่นเดียวกับสุเราะฮ์อื่นๆอีกมากมายที่ได้กล่าวถึงพระ นามของพระองค์ไว้ ล้วนเป็นพระนามอันสมบูรณ์ที่คู่ควรกับพระองค์ทั้งสิ้นปราศจากความบกพร่อง ดังที่พระองค์ทรงยืนยันถึงพระนามของพระองค์เองไว้ อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ

سَيُخْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

(الأعراف: 180)

ความว่า: “และอัลลอฮฺนั้นมีบรรดาพระนามอันสวยงาม ดังนั้นพวก เจ้าจงเรียกหาพระองค์ด้วยพระนามเหล่านั้นเถิด และจงปล่อย บรรดาผู้ที่ทำให้เฉ ในบรรดาพระนามของพระองค์เถิด พวกเขา นั้น จะถูกตอบแทนในสิ่งที่พวกเขากระทำ”

(อัลอะอรอฟ: 180)

4.3.2 การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆของอัลลอฮฺﷻ ที่ปรากฏอยู่ใน ซูเราะฮ์ซุหมัร ดังต่อไปนี้

1. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของ (ความเมตตา) ของอัลลอฮฺﷻ ซึ่งปรากฏอยู่ 3 อายะฮ์ด้วยกันคืออายะฮ์ที่ 9, 38, 53 ต่างชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะแห่งความเมตตาของพระองค์ที่ทรง ประทานความโปรดนี้ให้แก่มนุษย์

1.1 พระองค์ทรงกล่าวถึงผู้ที่กระทำการอืบาตต่อพระองค์ในยามค้ำคินเพื่อหวัง ความเมตตาจากพระองค์ อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةً

رَبِّهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 9)

ความว่า: “ผู้ที่เขาเป็นผู้รักดีในยามค้ำคิน ในสภาพของผู้สูญเสีย และผู้ยี่นละหมาดโดยที่เขาหวังเกรงต่อโลกอาคิเราะฮฺ และหวังความเมตตาของพระเจ้าของเขา”

(อัซซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 9)

อัญญาอะบะรีย (al-Tabariy, 2000: 15/240) ได้กล่าวอธิบายคำว่า: “หวังความเมตตาของพระเจ้าของเขา คือ สอนสวรรค์นะอิม”

จากอายะดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่าบรรดาผู้ที่ยำเกรงต่อพระองค์และลุกขึ้นมาละหมาดในยามตึกตั้นนั้นพระองค์จะทรงเมตตาเขา ซึ่งความเมตตาเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่พระองค์จะทรงประทานให้แก่ผู้ที่กระทำความดีนั้นคือสอนสวรรค์

และเช่นเดียวกันคุณลักษณะของความเมตตาที่พระองค์จะตอบแทนให้แก่ผู้ที่ศรัทธายังปรากฏในสุเราะฮฺอันนิสาอ์ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾

(النساء: 175)

ความว่า: “ส่วนบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และยึดมั่นในพระองค์นั้น พระองค์จะทรงให้พวกเขาเข้าอยู่ในความเอ็นดูเมตตา และความโปรดปรานจากพระองค์ และจะทรงแนะนำพวกเขาซึ่งทางอันเที่ยงตรงไปสู่พระองค์”

(อันนิสาอ์: 175)

1.2 พระองค์ทรงให้ความเมตตาแก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ไม่มีใครสามารถจะยับยั้งได้ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 38)

ความว่า: “หรือหากพระองค์ประสงค์จะให้ความเมตตาแก่ฉัน พวกมันจะยับยั้งความเมตตาของพระองค์ได้ไหม”

(อัซซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 38)

อัลกูรฎูบีย (al-Qurtubiy, 1964: 15/259) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า (หรือหากพระองค์ประสงค์จะให้ความเมตตาแก่ฉัน) หมายถึง “ความโปรดปรานและความผาสุก พวกมันจะยับยั้งความเมตตาของพระองค์ไหม” ท่านมุกอติลได้กล่าวว่า: “ท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ได้ถามมุชริกีนดั่งนั้นพวกเขาเงิบ”

พวกมุชริกีนยอมรับว่าพระเจ้าผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ และผู้ทรงเมตตา ทรงมีอย่างแน่นอนพวกเขายอมรับว่ามีอัลลอฮ์ﷻ แต่พวกเขากลับเคารพบูชารูปเจ็ดคู่เคียงกับพระองค์เพราะหากอัลลอฮ์ﷻ ประสงค์จะให้ความทุกข์ยากหรือความเมตตาก็ไม่มีใครสามารถยับยั้งได้ อรรอซีฮฺ (al-Rāzi, Fakr al-Dīn, 1420H: 26/455) กล่าวไว้ในตีฟส์รอัลกะบীরของเขาว่า: “จุดมุ่งหมายในการนี้เพื่อเป็นการคัดค้านพวกมุชริกีนในการอิวาตะฮฺของพวกเขาต่อสิ่งที่ไม่ให้คุณและโทษ เป็นหลักฐานถึงความเป็นเอกภาพของพระองค์ แท้จริงบรรดาเจ็ดไม่สามารถให้ความดีและความชั่วได้และคือเป้าหมายจากคำกล่าวของพระองค์ (จงกล่าวเถิดมุฮัมมัดพวกท่านไม่เห็นดอกหรือว่า สิ่งพวกท่านวิงวอนขออื่นจากอัลลอฮ์ﷻ นั้น หากอัลลอฮ์ﷻ ทรงประสงค์จะให้มีความทุกข์ยากแก่ฉันแล้วพวกมันจะปลดเปลื้องความทุกข์ยากของพระองค์ได้ไหม หรือหากพระองค์ประสงค์จะให้ความเมตตาแก่ฉันพวกมันจะยับยั้งความเมตตาของพระองค์ได้ไหม) ดังนั้นเขาจะต้องยืนยันว่าแท้จริงเขาจำเป็นจะต้องยอมรับถึงการมีพระเจ้าที่ทรงสามารถ ทรงปรีชาญาณ ทรงเมตตา และต้องยืนยันว่าแท้จริงบรรดาเจ็ดไม่สามารถให้ความดีและความชั่วได้และคำสั่งใช้นี้คือการอิวาตะฮฺต่ออัลลอฮ์ﷻ เพียงพอแล้ว”

จากอายะฮฺดังกล่าวบ่งชี้ให้ทราบว่าแท้จริงความเมตตาของอัลลอฮ์ﷻ หรือการลงโทษของพระองค์จะเกิดขึ้นแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ไม่มีผู้ใดจะยับยั้งความเมตตาหรือปลดทุกข์แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ด้วยเช่นกัน

และเช่นเดียวกันคุณลักษณะความเมตตาของอัลลอฮ์ﷻ ยังปรากฏอยู่ในสุเราะฮฺ อัลอะฮซาบ ซึ่งจะยืนยันว่าพระองค์จะทรงเมตตาแก่ผู้ที่ประสงค์ อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾

(الأحزاب: 17)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ใครเล่าจะปกป้องพวกท่านให้พ้นจากอัลลอฮ์ไปได้ หากพระองค์ทรงปรารถนาให้ความเสียหายแก่พวกท่าน หรือหากพระองค์ทรงปรารถนาให้ความเมตตาแก่พวกท่าน และพวกเขาจะไม่พบใครอื่นจากอัลลอฮ์เป็นผู้คุ้มครองและเป็นผู้ช่วยเหลือแก่พวกเขา”

(อัลอะฮซาบ: 17)

1.3 พระองค์ทรงกล่าวถึงบ่าวของพระองค์อย่าได้สิ้นหวังในความเมตตาของพระองค์ อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 53)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ปวงบ่าวของข้าเอ๋ย บรรดาผู้ละเมิดต่อตัวของพวกเขาเอง พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อพระเมตตาของอัลลอฮ์”

(อิซฮุมร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่53)

อัลบัยฎอวีย (al-Baydawī, 1418: 5/46) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า: (พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อความเมตตาของอัลลอฮ์) หมายถึง “พวกเขาอย่าได้สิ้นหวังจากการขออภัยโทษต่อพระองค์อันดับแรกและความโปรดปรานของพระองค์อันดับสอง แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงอภัยโทษความผิดต่างๆทั้งหมดพระองค์ทรงอภัยหลังจากที่เขาห่างไกลจากมัน และด้วยการกลับเนื้อกลับตัวและที่ชัดเจนแน่นอนคือเป็นสิ่งที่นอกเหนือจากการตั้งภาคี อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า (แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์) เหตุผลด้วยคำพูดของพระองค์คือ แท้จริงพระองค์ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาอย่างยิ่ง และประโยชน์ของการจำกัดและคำสัญญาด้วยความเมตตาหลังจากการขออภัยโทษ”

อัญญาอะบะรีย (al-Tabariy, 2000: 21/306) ได้กล่าวอธิบายคำกล่าวของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า: (พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อความเมตตาของอัลลอฮ์) คือ “อย่าสิ้นหวังจากความเมตตาของฉัน แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงอภัยโทษให้ทั้งหมด”

จากอายะฮ์สรุปได้ว่าแท้จริงคุณลักษณะความเมตตา (رَحْمَةً) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงเมตตาเสมอแก่ปวงบ่าวของพระองค์และจะทรงประทานอภัยโทษจากความผิดต่างๆแก่ผู้ที่พระองค์ประสงค์หากเขาไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์ ความเมตตาของพระองค์นั้นกว้างใหญ่ไพศาลผู้ทรงเมตตาอย่างยิ่ง

และมีฮะดีษของท่านเราะสูล ﷺ ที่พูดถึงคุณลักษณะความเมตตา รายงานจากท่านญะรีย อิบนุ अबดุลลอฮ์เล่าว่า ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวว่า

((لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ))

(أخرجه البخاري، د.ت.: 7376)

ความว่า: “อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงเมตตาผู้ที่เขาไม่เมตตาเพื่อนมนุษย์”

(บันทึกโดย al Bukhāriy, n.d.: 7376)

ฮะดีษชี้ให้ทราบว่า แน่แน่นอนแท้จริงผู้ที่ไม่เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์อัลลอฮ์ ﷻ จะไม่เมตตาต่อเขา ความเข้าใจคือ แท้จริงผู้ที่เขาเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงเมตตาต่อเขา

ดังนั้นความเมตตาของบ่าวสำหรับการสร้างนั้น เป็นสาเหตุอันยิ่งใหญ่ซึ่งทำให้เขาได้รับความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งจากผลของมันเป็นความดีต่างๆของคุณยาและความดีต่างๆของอาคิเราะฮ์ และหากเขาขาดความเมตตา เป็นการตัดขาดและการห้ามอันยิ่งใหญ่สำหรับความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ เช่นกัน (Abu Abdullah, 2002: 1/188)

จากอะดีย์ดังกล่าวสรุปได้ว่าแท้จริงความเมตตาระหว่างมนุษย์ด้วยกันจะเป็นสาเหตุให้ได้รับความเมตตาจากอัลลอฮ์ﷻ

2. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความ (รอบรู้) ของอัลลอฮ์ﷻ มนุษย์ทุกคนจะได้รับการตอบแทนการทำงานของเขาทั้งดีและชั่ว แท้จริงอัลลอฮ์ﷻทรงรู้ดียิ่งในทุกๆการกระทำของพวกเขา อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾

(الزمر: 70)

ความว่า: “และทุกชีวิตจะได้รับการตอบแทนอย่างครบครันตามที่มีมันได้กระทำไว้และพระองค์ทรงรอบรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้”

(อิซฮุมัร: 70)

อิบน์กะษีร (Ibn Kthir, 1999: 7/118) ได้อธิบายว่า: (ทุกชีวิตได้รับการตอบแทนอย่างครบถ้วนตามที่เขาได้กระทำไว้) คือ “ทั้งความดีและความชั่ว และพระองค์ทรงรอบรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้ คำบ่งชี้ (أَعْلَمُ) เป็นคุณลักษณะของพระองค์ที่ปรากฏในอายะฮ์ดังกล่าว คือ พระองค์ทรงรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้จากความดีและความชั่ว”

อัลบัยฎอวีย (al-Baydawi, 1418: 5/49) ได้อธิบายว่า : (พระองค์ทรงรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้) คือ “พระองค์ทรงรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้ ดังนั้นไม่มีสิ่งใดจากการกระทำของพวกเขาจะผ่านไปได้จากพระองค์”

คุณลักษณะของความรอบรู้ อัลลอฮ์ﷻตรัสอีกเช่นกัน

﴿قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَاتِ﴾

(الزمر: بعض من آية 46)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ข้าแต่อัลลอฮ์พระผู้สร้างชั้นฟ้า ทั้งหลายและแผ่นดินพระผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย”

(อิซฮุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 46)

และพระองค์ทรงรอบรู้ดียิ่งในสิ่งที่เร้นลับและเปิดเผย คำว่า **عَالِمٌ** เป็นคุณลักษณะของพระองค์ที่ปรากฏในอายะฮ์ดังกล่าว

อ็ฏฏะบะรีย (al-Tabariy, 2000: 21/301) ได้กล่าวอธิบาย: (พระผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย) “คือสิ่งเร้นลับ ซึ่งสายตาไม่สามารถมองเห็นมันและดวงตาไม่สามารถสัมผัสมันได้ และสิ่งเปิดเผยซึ่งสายตาจะมองเห็นการสร้างของพระองค์และดวงตาของพวกเขา มองเห็นมัน”

คุณลักษณะของความรอบรู้ (عِلْم) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮฺﷻที่ดำรงอยู่กับ
 อาตมันของพระองค์ตามที่พระองค์ทรงแจ้งไว้ในอัลกุรอานและท่านเราะสูลﷺของพระองค์ได้แจ้งใน
 ษะดีษเป็นคุณลักษณะที่คู่ควรเหมาะสมกับความสูงส่งและความยิ่งใหญ่ของพระองค์ไม่เหมือนกับสิ่งถูก
 สร้างทั้งหลายพระองค์ทรงรอบรู้ในทุกสิ่งทุกอย่าง (al-Khumaiyis, n.d.: 422-423)

จากอายะฮ์และคำอธิบายดังกล่าวทำให้ทราบว่าแท้จริงอัลลอฮฺﷻทรงมีคุณลักษณะ
 แห่งความรอบรู้ในทุกๆด้าน ทุกๆอย่าง ทั้งสิ่งที่มองเห็นและมองไม่เห็น

อัลลอฮฺﷻได้ตรัสอีกเช่นกันในสุเราะฮ์อื่นๆ ว่า

﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا
 تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا
 يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾

(الأنعام: 59)

ความว่า: “และที่พระองค์นั้นมีบรรดากุญแจแห่งความเร้นลับโดยที่
 ไม่มีใครรู้กุญแจเหล่านั้น นอกจากพระองค์เท่านั้น และพระองค์ทรง
 รู้สิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน และในทะเล และไม่มีใบไม้ใด ร่วงหล่นลง
 นอกจากพระองค์จะทรงรู้มัน และไม่มีเมล็ดพืชใด ซึ่งอยู่ในบรรดา
 ความมืดของแผ่นดิน และไม่มีสิ่งที่อ่อนนุ่มใด และสิ่งที่แห้งใด
 นอกจากจะอยู่ในบันทึกอันชัดแจ้ง”

(อัลอันอาม: 59)

คำบ่งชี้ของอายะฮ์เกี่ยวกับคุณลักษณะความรอบรู้ (يَعْلَم) คือคำที่ความว่าพระองค์
 ทรงรอบรู้ นอกจากอายะฮ์ข้างต้นยังมีอีกหลายอายะฮ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะ(ความรอบรู้)

และมีษะดีษของท่านเราะสูลﷺที่พูดถึงคุณลักษณะของความรอบรู้ มีรายงานจาก
 ท่านอิบนุอุมร์ได้รายงานจากท่านนบีﷺกล่าวว่า

((مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ خَمْسٌ، لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللَّهُ: لَا يَعْلَمُ مَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ
 إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَا فِي عَدِيدِ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى يَأْتِي الْمَطَرُ أَحَدٌ إِلَّا
 اللَّهُ، وَلَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى تَقُومُ
 السَّاعَةُ إِلَّا اللَّهُ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 7379)

ความว่า: “บรรดากุญแจแห่งความเร้นลับมีห้าอย่างที่ไม่มีการรู้
 กุญแจเหล่านั้นนอกจากอัลลอฮฺﷻคือไม่มีใครรู้สิ่งที่ซ่อนอยู่ในมดลูก
 นอกจากอัลลอฮฺﷻและไม่มีใครรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันรุ่งขึ้นนอกจาก
 อัลลอฮฺﷻและไม่มีใครรู้ว่าเมื่อไหร่ฝนจะตกนอกจากอัลลอฮฺ

ﷺ และไม่มีชีวิตใครรู้ว่า ณ แผ่นดินใดมันจะตายนอกจากอัลลอฮ์
 ﷺ และไม่มีใครรู้ว่าเมื่อไหร่จะเกิดขึ้นวันอาวสานนอกจากอัลลอฮ์
 ﷺ”

(บันทึกโดย al- Bukhariy ,n.d.: 7379)

การศรัทธาของอิมามอัชชาฟีอียะฮ์ต่อคุณลักษณะความรอบรู้ได้มีรายงานมายืนยันถึง
 การศรัทธาของท่านต่อคุณลักษณะความรอบรู้ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ดำรงอยู่กับ
 พระองค์และพระองค์ทรงรอบรู้ในทุกสิ่งก่อนกำเนิดโดยท่านกล่าวยืนยันถึงอายะฮ์ดังต่อไปนี้ อัลลอฮ์
 ﷻ ตรัสว่า

﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ مِمَّنْ
 يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ﴾

(البقرة: بعض من آية 143)

ความว่า: “และเรามีได้ให้มันขึ้นซึ่งกบิลัตที่เจ้าเคยผินไป นอกจากเพื่อ
 เราจะได้รู้ว่า ใครบ้างที่จะปฏิบัติตามเราะฮ์สุล จากผู้ที่กำลังหันสั้น
 เท้าทั้งสองของเขากลับ”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่143)

อิมามอัชชาฟีอียะฮ์อธิบายว่า : “ความรู้ของอัลลอฮ์ ﷻ นั้นมีก่อนที่พวกเขาปฏิบัติตาม
 และ หลังจากนั้นคือเหมือนกัน ซึ่งท่านยอมรับว่าความรู้ของอัลลอฮ์ ﷻ นั้นรอบรู้ในทุกสิ่งก่อนกำหนด
 มันทั้งหมด การตีความของมนุษย์ไม่ว่าเขาจะมีฐานะใดก็ตามจะเป็นการตีความโดยใช้ความรู้ที่น้อย
 นิดเท่านั้นเพราะความรู้ของมนุษย์มีขีดจำกัดไม่ครอบคลุมทั้งหมด”

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا
 تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ
 اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

(لقمان: 34)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์นั้น ความรู้แห่งวันอาวสานมีอยู่ ณ ที่
 พระองค์ และพระองค์ทรงประทานฝนลงมาและพระองค์ทรงรอบ
 รู้สิ่งที่อยู่ในมดลูก และไม่มีชีวิตใครรู้สิ่งที่มีมันจะหามาได้ในวันรุ่งขึ้น
 และไม่มีชีวิตใครรู้ว่า ณ แผ่นดินใดมันจะตายแท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็น
 ผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน”

(ลูกมาน: 34)

มีอะดิสัยรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺได้กล่าวว่า

((عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ: «مَنْ حَدَّثَكَ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَبَّهُ، فَقَدْ كَذَبَ، وَهُوَ يَقُولُ» : { لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ } [الأنعام: 103] ، «وَمَنْ حَدَّثَكَ أَنَّهُ يَعْلَمُ الْغَيْبَ، فَقَدْ كَذَبَ، وَهُوَ يَقُولُ» : لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 7380)

ความว่า: “ผู้ใดได้บอกกับเจ้าว่าแท้จริงมุฮัมมัดนั้นได้เห็นพระเจ้าของเขาแท้จริงผู้นั้นได้โกหก เพราะท่านกล่าวว่า (สายตาทั้งหลายย่อมไม่ถึงพระองค์) (อัลอันอาม: 59) และผู้ใดได้บอกกับเจ้าว่า แท้จริงท่านนั้นรู้ในสิ่งเร้นลับแท้จริงผู้นั้นได้โกหก”.

(บันทึกโดย al- Bukhary, n.d.: 7380)

การศรัทธาต่อการอธิบายของท่านนบีมุฮัมมัดﷺเป็นการศรัทธาต่อท่านโดยไม่มีการตีความเป็นอย่างอื่น คำบ่งชี้อายะฮฺ (عَلِمَ) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮฺﷻพระองค์คือผู้ทรงมีความรอบรู้อย่างในทุกอย่างทั้งสิ่งที่เร้นลับและเปิดเผยแม้แต่สิ่งที่อยู่ในจิตใจทรงวอกของมนุษย์และทรงรู้ทุกสิ่งในสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น

ดังนั้นจากตัวบทอะดิสัยข้างต้นสรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮฺﷻทรงรอบรู้ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างสรรพสิ่งต่างๆทรงรู้สิ่งที่เร้นลับจาก วันกิยามะฮฺ วันที่คนหนึ่งจะตายและสถานที่ไหนที่เขาจะตาย ทรงรู้สิ่งที่อยู่ในครรภ์มารดา รู้ถึงปัจจัยยังชีพที่เขาจะได้รับในแต่ละวัน และทรงรอบรู้ในทุกด้านที่นอกเหนือจากที่ระบุในตัวบทอะดิสัย ไม่มีผู้ใดที่จะทรงรอบรู้ไปกว่าพระองค์

3. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะการอภัยโทษพระองค์จะทรงอภัยโทษจากความผิดต่างๆ ให้แก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

(الزمر: بعض من آية 53)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงอภัยความผิดทั้งหลายทั้งมวล แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ”.

(อัซซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 53)

แท้จริงอัลลอฮฺﷻทรงอภัยโทษยิ่ง คำบ่งชี้อายะฮฺ (يَغْفِرُ) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮฺﷻพระองค์คือผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ พระองค์ทรงให้อภัยโทษให้แก่บ่าวของพระองค์ทั้งหลาย

อิบนุกะซีร (Ibn Kathir, 1999: 7/106) อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวว่า: “อายะฮ์อันมีเกียรตินี้เชิญชวนสำหรับผู้ที่ไม่ดีคือสิ่งทั้งหมดจากการปฏิเสธและอื่นๆของพวกเขาไปสู่การกลับเนื้อกลับตัวและสำนึกในความผิดต่างๆและเป็นการบอกว่าแท้จริงอัลลอฮ์^ﷻพระองค์ทรงอภัยโทษในความผิดต่างๆทั้งหมดสำหรับผู้ที่ยกกลับเนื้อกลับตัวจากมัน และผินหลังจากมันและถึงแม้ว่าจะมากมายเหมือนฟองน้ำทะเลก็ตาม นอกเสียจากไม่มีการกลับเนื้อกลับตัว เพราะว่าแท้จริงการตั้งภาคีจะไม่ถูกอภัยโทษสำหรับผู้ที่เขาไม่กลับเนื้อกลับตัวจากมัน”

จากอายะฮ์ดังกล่าวบอกถึงคุณลักษณะของการอภัยโทษของพระองค์ผู้ทรงอภัยโทษให้แก่ปวงบ่าวทั้งหมดไม่ว่าเขาจะกระทำความผิดมามากเท่าใดหรือละเมิดก่อความเสียหายมากเพียงใดหากเขากลับเนื้อกลับตัวพระองค์ก็จะทรงอภัยโทษให้แก่เขา

คุณลักษณะของการอภัยโทษ อัลลอฮ์^ﷻได้ตรัสอีกเช่นกันในสุเราะฮ์อื่นๆ ว่า

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ﴾

(آل عمران: 135)

ความว่า: “บรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขากระทำสิ่งชั่วใด ๆ หรือ ออญัตธรรมแก่ตัวเองแล้ว พวกเขาก็รำลึกถึงอัลลอฮ์ แล้วขออภัยโทษในบรรดาความผิดของพวกเขา และใครเล่าที่จะอภัยโทษบรรดาความผิดทั้งหลายให้ได้ นอกจากอัลลอฮ์แล้ว และพวกเขามีได้ตั้งมั่นปฏิบัติในสิ่ง ที่เขาเคยปฏิบัติมาโดยที่พวกเขาไม่รู้กันอยู่”

(ฮาล อิมรอน: 135)

คำบ่งชี้ของอายะฮ์เกี่ยวกับคุณลักษณะการอภัยโทษ คำว่า (يَغْفِرُ) คือคำที่มีความหมายว่า "พระองค์ทรงอภัยโทษ" นอกจากอายะฮ์ข้างต้นยังมีอีกหลายอายะฮ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะ (การอภัยโทษ) พระองค์คือผู้ทรงอภัยโทษให้แก่ความผิดต่างๆของบ่าวของพระองค์เมื่อเขาสำนึกในความผิดและกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ อัลลอฮ์^ﷻคือผู้ทรงอภัยโทษให้แก่เขาเสมอ ดังนั้นเมื่อเขาได้กระทำความผิดต่างๆก็จงขออภัยโทษต่อพระองค์เถิด

และมีฮะดีษของท่านเราะฮ์สุล^ﷺที่พูดถึงคุณลักษณะของการให้อภัยโทษ รายงานจากท่านอบีบักร์แท้จริงเขาได้กล่าวกับท่านเราะฮ์สุล^ﷺว่า

((عَلِمَنِي دُعَاءً أَدْعُو بِهِ فِي صَلَاتِي، قَالَ: " قُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ
نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ
عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 834)

ความว่า: “ท่านจงสอนฉันดูอาหนึ่ง ฉันจะอ่านมันในละหมาดของ
ฉัน ท่านกล่าวว่า: ท่านจงกล่าวว่า: **อ้ออัลลอฮฺ** แท้จริงฉันได้ธรรม
ต่อตัวฉันเองเป็นการอธรรมอย่างมากและความผิดต่างๆจะไม่ถูก
อภัยโทษเว้นแต่พระองค์ท่านเท่านั้น ดังนั้นจงอภัยโทษให้แก่ฉันการ
อภัยโทษจากพระองค์ท่าน และโปรดเมตตาฉันแท้จริงพระองค์ท่าน
เป็นผู้ทรงอภัยโทษทรงเมตตาจริง”.

(บันทึกโดย al- Bukhāriy, n.d.: 834)

จากอายะฮ์และอะดีษคือพระองค์จะทรงอภัยโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดทั้งหลาย
ด้วยการอภัยโทษและเมตตาเสมอแก่ผู้ที่ประสงค์

4. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะการแจกจ่าย หรือ การแผ่ให้กว้างขวางซึ่งปัจจัยยังชีพแก่
ป่าวที่พระองค์ประสงค์ **อัลลอฮฺ** ตรีว่า

﴿وَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَعْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

(الزمر: 52)

ความว่า: “พวกเขาไม่รู้ดอกหรือว่า อัลลอฮฺทรงแผ่ปัจจัยยังชีพแก่ผู้
ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงให้คับแคบ แท้จริงในการนั้นย่อม
เป็นสัญญาณมากหลายสำหรับหมู่ชนผู้ศรัทธา”

(อซซุมร: 52)

แท้จริง**อัลลอฮฺ** คือผู้ทรงแจกจ่าย ผู้ทรงแผ่ปัจจัยยังชีพให้แก่ป่าวของพระองค์
คำบ่งชี้อายะฮ์ (**بَسُطَ**) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของ**อัลลอฮฺ** พระองค์คือ ผู้ทรงแจกจ่ายหรือผู้ทรงแผ่
ให้อย่างกว้างขวาง พระองค์ทรงแผ่ปัจจัยยังชีพให้แก่ป่าวของพระองค์ทั้งหลายสำหรับผู้ที่ยังชีพ
ประสงค์และทรงให้คับแคบซึ่งปัจจัยยังชีพแก่ผู้ที่ประสงค์เช่นกัน

ทำให้ทราบได้ว่าเรื่องของปัจจัยยังชีพไม่ได้ขึ้นอยู่กับความฉลาดหรือความโง่หรือการ
แสวงหามาได้จากมนุษย์หากแต่ขึ้นอยู่กับการจัดสรรปันส่วนและเคล็ดลับของพระองค์

อัลคุรฎูบีย (al-Qurtubiy, 1964: 15/267) อธิบายอายะฮ์ดังกล่าวไว้ในตีฟฮีรของ
เขาว่า: “แท้จริงในอายะฮ์นี้สำหรับกลุ่มคนที่พวกเขาศรัทธา กล่าวคือผู้ศรัทธาโดยเฉพาะก็เพราะว่า
เขาเป็นผู้ที่พินิจพิจารณาใคร่ครวญถึงสัญญาณต่างๆและทำให้เกิดประโยชน์ด้วยกับมัน และเขารู้ว่า
แท้จริงความมั่งคั่งของปัจจัยยังชีพแน่นอนเป็นกลหลอกกลาง และสิ่งดึงดูดอันร้อนรุ่มและการตระหนี่
มันนั้นสูงส่งและยิ่งใหญ่”

อัลบัฆวี (al-Baghwi, 1997: 7/125) ได้อธิบายว่า: (อัลลอฮฺทรงแผ่ปัจจัยยังชีพแก่ผู้
ที่พระองค์ทรงประสงค์) คือ “พระองค์จะทรงทำให้กว้างขวางของปัจจัยยังชีพสำหรับผู้ที่ยังชีพ
ทรงประสงค์และเช่นเดียวกันก็ทรงให้คับแคบแก่ผู้ที่ทรงประสงค์เช่นกัน”

จากการกล่าวถึงคุณลักษณะของการแจกแจงปัจจัยยังชีพของพระองค์นั้นทำให้ทราบว่าแท้จริงคุณลักษณะแห่งการประทานปัจจัยยังชีพนั้นจะมาน้อยเพียงใดในแต่ละวันขึ้นอยู่กับพระองค์

อัลลอฮ์ﷻ ได้ตรัสอีกเช่นกันในสุเราะฮ์อื่นๆว่า

﴿قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

(سبأ: 39)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด แท้จริง พระเจ้าของฉันทรงแผ่ปัจจัยยังชีพแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์ และทรงให้แคบแก่เขา และอันใดที่พวกเขาบริจาค จากสิ่งใดก็ดีพระองค์จะทรงทดแทนมัน และพระองค์นั้นทรงเป็นผู้ดีเลิศแห่งบรรดาผู้ประทานปัจจัยยังชีพ”

(สะบะอ์: 39)

และมีฮะดีษของท่านเราะสูลﷺ ที่พูดถึงคุณลักษณะของการแผ่รับการกลับเนื้อกลับตัวของบ่าวของพระองค์ตลอด รายงานจากท่านอับูฮานาฟะฮ์จากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيُتُوبَ مُسِيءَ النَّهَارِ، وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيُتُوبَ مُسِيءَ اللَّيْلِ، حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا﴾

(أخرجه مسلم، د.ت. 2759)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ﷻ ผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงสูงส่งพระองค์ ทรงแผ่พระหัตถ์ของพระองค์ตอนกลางคืนเพื่อผู้ที่กระทำความผิดเวลากลางวันได้กลับเนื้อกลับตัวและทรงแผ่พระหัตถ์พระองค์ตอนกลางวันเพื่อผู้ที่กระทำความผิดเวลากลางคืนได้กลับเนื้อกลับตัว ตราบจนกว่าดวงอาทิตย์จะขึ้นจากทิศตะวันตกของมัน”

(บันทึกโดย Muslim, n.d.: 2759)

จากฮะดีษดังกล่าวบ่งบอกให้ทราบว่าอัลลอฮ์ﷻ ทรงแผ่รับจากการขอภัยโทษจากปวงบ่าวทั้งเวลากลางวันและกลางคืนทุกเวลา

5. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะการตัดสิน หรือ พิพากษาแก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ที่อัลลอฮ์ﷻ ตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾

(الزمر: بعض من آية 3)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์จะทรงตัดสินระหว่างพวกเขาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันในเรื่องนั้น”

(อฺซุซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 3)

แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ทรงตัดสิน ผู้ทรงพิพากษาการกระทำของบ่าวของพระองค์ คำบ่งชี้อายะฮ์ (يَحْكُمُ) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์คือ ผู้ทรงตัดสิน ทรงพิพากษาสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันในเรื่องของศาสนา ในการเคารพสักการะสิ่งอื่นนอกเหนือจากพระองค์

อฺฏอฏาะบะรีย (al-Tabariy, 2000: 21/252) ได้กล่าวอธิบายอายะฮ์นี้ว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงแยกออกระหว่างพรรคพวกเหล่านั้นในวันกิยามะฮ์ซึ่งพวกเขาได้ยึดถืออย่างอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ ﷻ เป็นที่รักใคร่ช่วยเหลือในศุนยา ในสิ่งที่พวกเขาได้ขัดแย้งกันในสิ่งนั้นในศุนยาจากการอิวาดะฮ์ของพวกเขา สิ่งซึ่งพวกเขาเคารพบูชาในสิ่งนั้นแท้จริงพระองค์จะทรงให้พวกเขาหลงไปอยู่ในไฟนรกญะฮันนัมทั้งหมด เว้นแต่ผู้ที่เขาให้ความบริสุทธิ์ใจต่อศาสนาเพื่ออัลลอฮ์ ﷻ เขาให้ความเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์และเขาจะไม่ตั้งภาคีสิ่งใดกับพระองค์”

และอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสอีกเช่นกันในอายะฮ์ที่ 46

﴿أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾

(الزمر: بعض من آية 46)

ความว่า: “พระองค์ท่านจะทรงตัดสินระหว่างบ่าวของพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่”

(อฺซุซุมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 46)

และพระองค์ทรงตัดสินระหว่างพวกเขาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน คำว่า **يَحْكُمُ** เป็นคุณลักษณะของพระองค์ อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงตัดสินในการกระทำทุกอย่างของบ่าวของพระองค์ พวกมุชริกีนพวกเขาจะรังเกียจเมื่อเอ่ยนามของอัลลอฮ์ ﷻ แต่กลับดีใจเมื่อเอ่ยถึงบรรดาพวกเจวิดแน่นอนพระองค์จะทรงตัดสินชี้ขาดระหว่างเขากับศัตรูของพวกเขา

อิบนุกะษีร (Ibn Kathir, 1999: 7/103) ได้อธิบายว่า (พระองค์ท่านจะทรงตัดสินระหว่างบ่าวของพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่) คือ “ในศุนยาของพวกเขาพระองค์จะทรงแยกระหว่างพวกเขาในวันแห่งการกลับไปของพวกเขา และการฟื้นคืนชีพของพวกเขา และการลุกขึ้นของพวกเขาจากหลุมฝังศพของพวกเขา”

อัลบัยฎอวีย (al-Bayḍawī, 1418H.:5/45: ได้อธิบายว่า (พระองค์ท่านจะทรงตัดสินระหว่างบ่าวของพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่) คือ “พระองค์ท่านเพียงผู้เดียวทรงกำหนดผู้ที่จะทรงตัดสินระหว่างฉันและระหว่างพวกเขา”

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสอีกเช่นกันในสุเราะฮ์อื่นๆว่า

﴿اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾

(الحج: 69)

ความว่า: “อัลลอฮ์จะทรงตัดสินระหว่างพวกท่านในวันกิยามะฮ์
ในสิ่งที่พวกท่านได้ขัดแย้งกันในเรื่องนั้น”

(อัลหัจญ์: 69)

และมีชะดีษของท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ﷺ ที่พูดถึงคุณลักษณะผู้ทรงตัดสิน และพิพากษา
รายงานจากท่านอบีฮุร็อยเราะฮ์จากท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า

((مَا مِنْ صَاحِبٍ كُنَّزٍ لَا يُؤَدِّي زَكَاتَهُ، إِلَّا أُحْمِيَ عَلَيْهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ،
فَيُجْعَلُ صَفَائِحَ فَيُكْوَى بِهَا جَنْبَاهُ، وَجَبِينُهُ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَ عِبَادِهِ،
فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، ثُمَّ يَرَى سَبِيلَهُ، إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ،
وَإِمَّا إِلَى النَّارِ،))

(أخرجه مسلم، د.ت.: 987)

ความว่า: “ไม่มีเจ้าของขุมทรัพย์คนใดที่เขาจะไม่ชำระซะกาต เว้น
แต่เขาจะลืมนิสัยความร้อนในไฟนรกจนอันนั่ม ดังนั้นถูกทำให้แนบ
แนบสีข้างทั้งสองของเขาโดนแนบและหน้าผากของเขาจนกว่า
อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงตัดสินระหว่างบ่าวของพระองค์ ในวันหนึ่งปรากฏ
ว่าระยะเวลาของมันห้าแสนปี ต่อมาเขาจะเห็นเส้นทางของเขา
บางส่วนไปสวรรค์และบางส่วนไปนรก”

(บันทึกโดย Muslim, n.d.: 987)

จากอายะฮ์และชะดีษดังกล่าวสรุปได้ว่าแท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ที่ทรงชำระตัดสินการ
งานต่างๆ ที่บ่าวได้กระทำเอาไว้ในวันกิยามะฮ์อย่างยุติธรรม พระองค์จะทรงพิพากษาในสิ่งที่พวกเขา
ได้ขัดแย้งและกระทำการเคารพสักการะ พระองค์จะทรงตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิเสธคือไฟนรกอัน
ร้อนแรง

6. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะ (เมื่อขวาของพระองค์) ในวันกิยามะฮ์แผ่นดินเป็นเพียงกำ
พระหัตถ์หนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ และชั้นฟ้าทั้งหลายจะม้วนกลิ้งด้วยพระหัตถ์ขวาพระองค์ เป็นการแสดง
ความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ﷻ ไม่ให้มีการวิจารณ์ ปราศจากคุณลักษณะที่บกพร่องหรือเปรียบเทียบ
เสมือนคุณลักษณะมนุษย์ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

(الزمر: 67)

ความว่า: “และพวกเขามีได้ให้ความยิ่งใหญ่แต่อัลลอฮ์อันพึงมีต่อ
พระองค์อย่างแท้จริง และแผ่นดินนี้ทั้งหมดเป็นเพียงกำพระหัตถ์
หนึ่งของพระองค์ในวันกิยามะฮ์ และชั้นฟ้าทั้งหลายจะม้วนกลิ้ง

ด้วยพระหัตถ์ขวาของพระองค์ มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่พระองค์และ
พระองค์ทรงสูงส่งเหนือจากสิ่งที่พวกเขาตั้งภาคี”

(อิซซุมร์: 67)

คำบ่งชี้อายะฮฺ (بَيِّنَاتٍ) “ด้วยพระหัตถ์ขวาของพระองค์” คำว่า มือ เป็นคุณลักษณะ
หนึ่งของอัลลอฮฺ ﷻ และเป็นคุณลักษณะหนึ่งของมนุษย์คืออวัยวะที่มีสัดส่วน แต่สำหรับอัลลอฮฺ ﷻ คือ
คุณลักษณะของพระองค์ที่มั่นคงอยู่กับอาดัมตามที่ปรากฏในอัลกุรอานและอัลฮะดีษ เป็นพระหัตถ์ที่
เหมาะสมคู่ควรกับความสูงส่งและความยิ่งใหญ่ของพระองค์ไม่สามารถเปรียบเทียบกับมนุษย์หรือสิ่ง
ถูกสร้างได้

อัลซะมัดชะรียฺ (al-Zamakhshariy, n.d.: 4/142) กล่าวไว้ในตีฟฮีรอัลกัซซาฟของ
ท่านว่า “เป้าหมายของคำพูดนี้เป็นการวาดให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์และมีให้
วิพากษ์วิจารณ์แต่ให้หยุดแค่เพียงข้อเท็จจริงเท่านั้น คือมิให้วิจารณ์ถึงกำพระหัตถ์หรือพระหัตถ์ขวา
แต่อย่างใด แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ มหาบริสุทธิ์ยิ่งจากสิ่งที่พวกมุชริกีนกล่าวหา เช่น คุณลักษณะที่
บกพร่องและไม่มีความสามารถ”

และแน่นอนรายงานนั้นพระหัตถ์ของพระองค์ (พระหัตถ์ขวา) ไม่ใช่อย่างพวกเรา
ความหมายคือ มือที่เป็นอวัยวะ แท้จริงสิ่งนั้นคือคุณลักษณะที่มีมาอย่างแท้จริงสมบูรณ์และเราไม่รู้
เป็นอย่างไรของคุณลักษณะนั้น และเราจะสิ้นสุดโดยการบอกกล่าวของคัมภีร์อัลกุรอานและข่าว
คราวที่สืบทอดรายงานที่ถูกต้อง และนี่คือแนวทางของอะฮฺลิสสุนนะฮฺวัลญะมาอะฮฺ และท่านสุฟยาน
บินอฺยูยนะฮฺกล่าวว่า : “ทุกๆ สิ่งที่เป็นคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ พระองค์ทรงให้ลักษณะตัวตนของ
พระองค์ด้วยกับพระองค์เองในคัมภีร์ของพระองค์ การอธิบายของพระองค์ การสาธยายของพระองค์
และการเจียบสงบต่อมัน” (al-Khāzin, ‘Alā’ a, al-Dīn, n.d.: 4/64)

จากอายะฮฺและคำอธิบายดังกล่าวสรุปได้ว่าสำหรับคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ เป็น
คุณลักษณะที่มั่นคงอยู่กับพระองค์ ตามที่พระองค์ทรงแจ้งไว้ในอัลกุรอานและตามที่ท่านศาสนทูต
ของท่านแจ้งไว้ในอัลฮะดีษนั้น เราได้สามารถทราบถึงวิธีการของมันแต่มันคือคุณลักษณะที่เป็นจริง
ตามความหมายของมันที่ไม่เหมือนกับคุณลักษณะของสิ่งที่ถูกสร้างพระองค์ทรงมีพระหัตถ์อย่าง
สมบูรณ์ที่คู่ควรกับพระองค์

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ
كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ﴾

(ص: 75)

ความว่า: “พระองค์ตรัสว่า อิบลิสเอ๋ย อะไรเล่าที่ขัดขวางเจ้ามิให้
เจ้าสุญูดต่อสิ่งที่ข้าได้สร้างด้วยมือทั้งสองของข้า เจ้าเยอหยิ่ง
จงหองนักรหรือ หรือว่าเจ้าอยู่ในหมู่ผู้สูงส่ง”

(ศอด: 75)

คำบ่งชี้ของอายะฮ์ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะมือของพระองค์ คือคำที่ความว่า (بِيَدَيْ) “ด้วยมือทั้งสองของข้า” นอกจากอายะฮ์ข้างต้นยังมีอีกหลายอายะฮ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะดังกล่าว ท่านอะนัส บินมาลิกได้รายงานจากท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า ((عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " يُجْمَعُ الْمُؤْمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُونَ: لَوْ اسْتَشَفَعْنَا إِلَى رَبِّنَا فَيُرِيحُنَا مِنْ مَكَانِنَا هَذَا، فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ لَهُ: أَنْتَ آدَمُ أَبُو الْبَشَرِ، خَلَقَكَ اللَّهُ بِيَدَيْ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 7516)

ความว่า: “จากท่านอนัสﷺ กล่าวว่า ท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า บรรดาศรัทธาชนถูกรวมกันไว้ในวันสิ้นโลกแล้วพวกเขาจะกล่าวว่า หากพวกเขาขอความช่วยเหลือจากผู้อภิบาลของเราพระองค์ก็จะให้ความสะดวกแก่เรา ณ สถานที่ของเขานี้ แล้วพวกเขาไปพบนบีอาดัมﷺ แล้วกล่าวแก่เขาว่า ท่านคือ อาดัมﷺ บิดาของมนุษยย์ อัลลอฮ์ﷻ ได้บันดาลท่านด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง”

(บันทึกโดย al- Bukhāriy, n.d. : 7516)

การศรัทธาของอิมามอัซฮาฟีอียี่ในเรื่องนี้ได้รับการยืนยันว่าท่านศรัทธาต่อพระหัตถ์ของอัลลอฮ์ﷻตามที่พระองค์ทรงให้คุณลักษณะกับมันโดยไม่มีการเปรียบเทียบตามจำกัด คำตรัสของอัลลอฮ์ﷻที่ว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

(الشورى: بعض من آية 11)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์ผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น”

(อัซซุรอ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 11)

จากอายะฮ์สามารถเข้าใจได้ว่า บรรดาคุณลักษณะของอัลลอฮ์ﷻไม่เหมือนกับ บรรดาคุณลักษณะของสิ่งถูกสร้างทั้งหมด แม้ว่าการกล่าวถึงคุณลักษณะในสำนวนเดียวกันก็ตาม เพราะอัลลอฮ์ﷻได้ยืนยันแล้วว่าคุณลักษณะของพระองค์ไม่เหมือน และพระองค์ก็ได้ปฏิเสธความเหมือนอย่างแน่นอน

อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ

مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾

(المائدة: بعض من آية 64)

ความว่า: “และชาวอิหร่านได้กล่าวว่า พระหัตถ์ของอัลลอฮ์นั้นถูก
ล่ามตรวน มือของพวกเขาต่างหากที่ถูกล่ามตรวนและพวกเขาได้รับ
ละอนัต เนื่องจากสิ่งที่พวกเขา พุดหามีได้พระหัตถ์ทั้งสองของ
พระองค์ถูกแบออกต่างหาก ซึ่งพระองค์จะทรงแจกจ่ายอย่างไรก็ได้
ที่พระองค์ทรงประสงค์”

(อัลมาอิดะฮฺ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 64)

อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾

(الفتح: بعض من آية 10)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้ที่ให้สัตยาบันกับเจ้านั้นเสมือนกับว่าพวก
เขาได้ให้สัตยาบันกับอัลลอฮ์พระหัตถ์ของอัลลอฮ์ทรงอยู่เหนือมือ
ของพวกเขา”

(อัลฟัตฮ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 10)

การพุดถึงคุณลักษณะของอัลลอฮ์ﷻก็สามารถที่จะพุดเหมือนกันพระองค์ได้กล่าว
ในอัลกุรอานทั้งนี้ท่านเราะสูลﷺก็ได้พุดหรืออธิบายตามที่ระบุไว้ในอัลกุรอาน ท่านอบูซุร็อยเราะฮ์
رضิได้รายงานจากท่านเราะสูลﷺกล่าวว่า

((عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: " يَدُ اللَّهِ

مَلَأَى لَا يَغِيضُهَا نَفَقَةٌ، سَحَاءُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ))

(أخرجه البخارى، د.ت.: 7411)

ความว่า: “พระหัตถ์ของอัลลอฮ์นั้นเต็มไปด้วยสิ่งที่ดี การท่อมเทใช้
มันทั้งกลางวันและกลางคืนมิได้ทำให้มันขาดหาย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, n.d.: 7411)

จากอัลกุรอานและอัลฮะดีษที่ผู้วิจัยกล่าวมานั้นชี้ให้เห็นว่า “พระหัตถ์” เป็น
คุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮ์ﷻพระองค์ทรงมีพระหัตถ์ที่คู่ควรเหมาะสมกับพระองค์

ความจริงนั้นคือ คุณลักษณะของอัลลอฮ์ﷻและลักษณะของมนุษย์นั้นเหมือนกัน
เพียงแต่ชื่อไม่ได้เหมือนกันในระดับของความแท้จริง เพราะฉะนั้นเมื่อใดที่มีการอ้างอิงถึงคุณลักษณะ
อัลลอฮ์ﷻจะต้องรับเอาความหมายทั้งหมดโดยไม่ตีความแต่ต้องปลอดภัยจากการเปรียบเทียบกับ
ความด้อยของมนุษย์ด้วยเช่นกัน

จากอายะฮฺทำให้ทราบว่าแท้จริงความรู้ของมนุษย์เกี่ยวกับผู้สร้างนั้นมีเพียงน้อยนิด
เท่าที่พระองค์ได้เปิดเผยผ่านบรรดาศาสนทูตของพระองค์เท่านั้น เพราะฉะนั้นมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ใน
ข้อจำกัดในการรับรู้ที่คับแคบ ดังกล่าวนี้เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์ให้อำนาจที่อิสระกับสติปัญญาของตัว

ของเขาเองในการอธิบายลักษณะของพระเจ้าเขาก็ยอมตกอยู่ในความผิดพลาดโดยการไปกำหนดลักษณะของอัลลอฮฺﷻ ด้วยลักษณะของสิ่งที่อัลลอฮฺﷻ สร้าง (บิลาล ฟิลิปส์, 2547: 34-35) และแนวทางของสลัฟในการอธิบายหลักเตฮีดอัลอัสมาอ์ วัตศิฟาตที่ชัดเจนจะเปลี่ยนไป (อบูล ลัยษ, 2544: 38)

ทัศนะของ (أهل السنة والجماعة) เขาได้ให้คุณลักษณะของพระองค์ด้วยกับสิ่งที่พระองค์บอกด้วยคุณลักษณะของพระองค์เอง และด้วยกับคุณลักษณะที่เราะสุลﷺ ได้บอกเอาไว้ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงและไม่มีการปฏิเสธและไม่มีการถามถึงวิธีการอย่างไร และพวกเขายืนยันสิ่งที่พระองค์ทรงยืนยันด้วยตัวของพระองค์เองจากคุณลักษณะของพระองค์ และพวกเขาปฏิเสธความเหมือนของสิ่งที่ถูกสร้างต่างๆกับพระองค์ทั้งหมด และพวกเขายืนยันว่าอัลลอฮฺﷻ มีคุณลักษณะต่างๆที่สมบูรณ์แบบเลย และพวกเขาปฏิเสธการหยิบยกตัวอย่างให้เสมอเหมือนกับพระองค์ พวกเขาให้ความบริสุทธิ์ต่อพระองค์ จากความบกพร่องและการปฏิเสธ และจากการเปรียบเทียบและเสมอเหมือนและพวกเขายืนยันโดยไม่มีการเปรียบเทียบและให้ความบริสุทธิ์ไม่มีการปฏิเสธ (لَيْسَ كَمِثْلِهِ) (وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ คำพูดนี้ตอบโต้ผู้เลียนแบบเสมอเหมือน เป็นการตอบโต้ผู้ที่ปฏิเสธ และอัลลอฮฺﷻ คือผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น (al-Dhahabiy, n.d.: 103)

อาตมันหรือษาคของพระองค์นั้นไม่สามารถเอาตัวของสิ่งใดๆมาเปรียบเปรยได้และคุณลักษณะของพระองค์จะเอาลักษณะใดๆมาเทียบก็ไม่ได้ เพราะพระองค์เป็นผู้ทรงบริสุทธิ์ยิ่งไม่ทรงมีพระนามเหมือนกับใคร ไม่ทรงมีผู้ใดเท่าเทียม ไม่ทรงมีภาคีคู่เคียง และมีอาจเปรียบเทียบกับมัคลู้กหรือสรรพสิ่งต่างๆได้ (อับดุลลอฮฺ บิน อับดุลอะหะมัด อัลอะชะรีย, 2545: 65)

สรุปได้ว่า อัลลอฮฺﷻ ทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียวที่ควรแก่การเคารพภักดี เป็นผู้ที่มีพระนามและคุณลักษณะอันสูงส่ง ที่สมบูรณ์ และสวยงามยิ่ง ตามที่อัลกุรอานได้ระบุไว้ แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิมีมนุษย์บางกลุ่มได้มีหลักการศรัทธาเกี่ยวกับพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ที่ผิดและขัดแย้งกับตัวบทหลักฐานที่ชัดแจ้งซึ่งทำให้เขากลายเป็นผู้ที่หลงผิด ดังนั้นจำเป็นที่เราจะต้องศรัทธาและเชื่อมั่นถึงพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺﷻ ตามที่อัลกุรอานและอัลฮะดีษได้ระบุไว้และยึดมั่นต่อแนวทางของอะฮฺลฺ อัซซุนนะฮฺวัลญะมาอะฮฺอย่างเคร่งครัด